

İÇİNDEKİLER

Türkiye - Azerbaycan
Siyasi İlişkilerinin
Kısa Tarihçesi

05

Türkiye ve Azerbaycan'dan Önemli
İsimlerin Türkiye - Azerbaycan
Dergisi'ne Başarı Dilekleri

06

*Türkiye – Azerbaycan Dergisi ücretsizdir.
Parayla satılamaz.*

*Bu derginin her türlü yayın ve satış hakkı, Ajans Turka Stratejik Araştırmalar'a aittir.
Belirtilen kurumun izni olmadan hiçbir şekilde derginin tümü veya bir kısmı
yayınlanamaz veya çoğaltılamaz.*

Derginin yayınlanma sürecinde emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

www.turkiyeazerbaycan.com

İlham Aliyev'den
Recep Tayyip Erdoğan'a
Taziye Mesajı

➔ **08**

Mevlüt Çavuşoğlu'nun
ABD'deki
Azerbaycan Temasları

10 ➔

TBMM
Azerbaycan Dostluk Grubundan
Bakü'ye Ziyaret

➔ **11**

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in
Depremden Zarar Gören
Şamah'ı Ziyareti

14 ➔

İlham Aliyev ve
Mehriban Aliyeva
Şehit Aileleriyle Görüştü

→ 16

Azerbaycan'da 2 Şubat
Gençler Günü Kutlandı

18 ←

Azerbaycan'ın Büyük Şairi
İmameddin Nesimi
650 Yaşında!

→ 20

20 Ocak Şehitleri, Türkiye'nin
Dört Bir Yanında Düzenlenen
Etkinliklerle Anıldı

23 ←

Bakü, Brüksel ve İstanbul'da
On Binler "*Hocalıya Adalet*"
dedi

28

Bağdat Amreyev'in Makalesi
"Azerbaycan ve Kazakistan Ara-
sındaki Stratejik İlişkiler ve
Artan İşbirliği"

32

Fuad Muradov'un Makalesi
"Türkiye Azerbaycan Dergisi İki Kar-
deş Ülke Arasında Bağları Daha da
Güçlendirecektir."

34

Yalçın Topçu
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
Başdanışmanı ile Röportaj

35

Türkiye - Azerbaycan Parlamentolar
Arası Dostluk Grubu Başkanı
Şamil Ayrım ile Röportaj

38

Ayşe Keşir'in Makalesi

"Modern Dünyanın Gözleri Önünde Gerçekleşen İnsanlık Dramı: Hocalı Katliamı"

35

Hazar İbrahim
Azerbaycan Ankara Büyükelçisi
ile Röportaj

46

Prof. Dr. Aygün Attar'ın Makalesi

"Adım Adım Hocalı..."

48

22. Avrasya Ekonomi Zirvesi
İstanbul'da Gerçekleştirildi

52

Türk Konseyi 5. Diaspora
Temas Grubu Toplantısına
Bakü Ev Sahipliği Yaptı

57

TAİB'in "Tanışma Kokteyli"
Birçok Önemli İsmi
Biraraya Getirdi

55

Azerbaycan Diaspora Gençlerinin
II. Yaz Kampı Şamahı'da...

59

Aygün Attar'dan
"Bir Modernite Sorunu Olarak
Ermenilik"

61

Türkiye - Azerbaycan

Siyasi İlişkilerinin Kısa Tarihçesi

Türkiye, 30 Ağustos 1991 tarihinde bağımsızlığını ilan eden Azerbaycan Cumhuriyeti'ni 9 Kasım 1991'de tanıyan ilk devlet olmuştur.

Diplomatik ilişkiler 14 Ocak 1992'de kurulmuş ve Türkiye'nin Bakü'de başkonsolosluk olarak görev yapmakta olan temsilciliği büyükelçilik düzeyine yükseltilmiştir.

Azerbaycan'da ayrıca Türkiye'nin Nahçıvan ve Gence Başkonsoloslukları faaliyet göstermektedir.

Azerbaycan'ın ise Ankara'daki büyükelçiliğinin yanı sıra İstanbul ve Kars'ta da başkonsoloslukları bulunmaktadır.

Türkiye'nin Azerbaycan'la ilişkileri çok boyutlu ve stratejik düzeydedir. Yoğun şekilde devam eden karşılıklı üst düzey ziyaretler, ilişkilerin arkasındaki en önemli itici güçtür. İki ülke devlet yetkililerinin göreve geldikten veya sembolik önemi haiz gelişmelerin ardından diğer ülkeyi öncelikli olarak ziyaret etmeleri şeklinde bir gelenek yerleşmiştir.

İkili ilişkilerin daha da güçlendirilmesi amacıyla 2010 yılında Cumhurbaşkanları düzeyinde Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) mekanizması tesis edilmiştir.

Azerbaycan ile tesis edilen Türkiye-Azerbaycan- Gürcistan, Türkiye-Azerbaycan-İran ve Türkiye - Azerbaycan-Türkmenistan üçlü toplantıları, bölgesel istikrar, barış ve refaha katkı sağlayan önemli mekanizmalardır. Türkiye - Azerbaycan - Gürcistan ile Türkiye - Azerbaycan-Türkmenistan üçlü toplantı süreçleri devlet başkanları seviyesine de çıkartılmıştır. 2017 yılında Türkiye - Azerbaycan - Pakistan üçlü mekanizması tesis edilmiş ve ilk toplantısı 30 Kasım 2017 tarihinde Bakü'de gerçekleştirilmiştir.

Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan-İran'ın dışişleri bakanları bölgesel işbirliğini konuşmak üzere Bakü'de ilk kez dörtlü toplantı 15 Mart 2018 tarihinde düzenlenmiştir.

Türkiye ile Azerbaycan arasındaki tek kara bağlantısını oluşturan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti, ikili ilişkiler açısından ayrı bir yer tutmaktadır. Ermenistan, İran ve Türkiye arasında kalan ve Azerbaycan'dan fiziken ayrı olan, tarihte "Türk Kapısı" olarak da tasvir edilegelen Nahçıvan, Türkiye'nin Azerbaycan halkı ile doğrudan bağlantı noktasını oluşturmaktadır.

Türkiye, Karabağ sorununun Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü ve egemenliği çerçevesinde, barışçıl yollarla bir an önce çözüme kavuşturulması için çaba sarf etmektedir. Bu çerçevede, AGİT Minsk Grubu'nun bir üyesi olarak, girişimlerini sürdürmekte ve özellikle Nisan 2016'da temas hatında ve Azerbaycan-Ermenistan sınırının belirli kesimlerinde yaşanan şiddetli çatışmalar ve can kayıpları ertesinde endişelerini ve müzakerelere hız verilmesi yönündeki çağrısını her fırsatta dile getirmektedir. Bunun yanında Türkiye, Nisan 2016'daki çatışmalar sırasında Azerbaycan'a destek verdiğini de ifade etmiştir. 2017 yılında teşebbüs edilen 15 Temmuz Hain Darbe Girişimi'nin ardından Azerbaycan, Türkiye'ye ilk destek veren ülkelerden biri olmuştur.

Enerji alanında Bakü-Tiflis Ceyhan Petrol Boru Hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum Doğalgaz Boru Hattı'ndan sonra TANAP'ın da tamamlanmasıyla iki ülke aynı zamanda stratejik açıdan son derece güçlü enerji hatlarıyla da birbirine bağlanmıştır. Coğrafi olarak son derece önemli ulaşım koridorları üzerinde bulunan Türkiye ve Azerbaycan arasında Bakü – Tiflis-Kars Demir Yolu'nun açılmasıyla birlikte ekonomik, beşeri, kültürel ilişkiler iki ülke arasında daha da artmıştır.

Türkiye, Azerbaycan ve Türk Dünyasından Önemli İsimlere Türkiye – Azerbaycan Dergisi'ne Başarı Dileklerinden Dolayı Teşekkürlerimizi Sunarız!

Sizlerle yolumuza daha güçlü şekilde devam edeceğiz...

Türkiye Azerbaycan Dergisi'nin Türk Konseyi'ni oluşturan ülkeler arasındaki diaspora ilişkilerinin geliştirilmesine katkıda bulunacağına inanıyoruz ve size başarılar diliyoruz.”

Bağdat Amreyev

Türk Konseyi Genel Sekreteri

Bugün dünyanın muhtelif ülkelerinde yaşayan milyonlarca Azerbaycan ve Türkiye Türkleri arasında ilişkilerin daha da güçlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. “Türkiye Azerbaycan Dergisi” de işte bu zaruret de ileri gelmektedir. Ümit ediyorum ki, dergi ülkelerimiz ve özellikle de diasporalarımız arasında bilgi akışını daha da yoğunlaştıracak, karşılıklı ilişkileri daha da güçlendirecektir. Dergiye çalışmalarından başarılar dilerim! ”

Fuad Muradov

Azerbaycan Cumhuriyeti Diasporadan Sorumlu

Devlet Komitesi Başkanı

“**B**iz sıradan bir millet değiliz; dünyaya büyük medeniyetler hediye etmiş büyük bir milletiz. Bu noktada yeni nesillerin de özgüvenini artırıcı, analitik düşünce ile bilinçlenmesini sağlayıcı bir yayın politikası takip etmenizi önerir, başarılarınızın devamını dilerim.”

Yalçın Topçu

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

Başdanışmanı

“**T**ıpkı bağımsızlık mücadelesi dönemindeki gibi beraber tek bir ses olarak hareket edersek, Azerbaycan'ın sesi de daha güçlü çıkacaktır. Bu fırsatı verdiğiniz için sizlere çok teşekkür ediyorum. İnşallah yeni yayın döneminiz ülkemize ve Azerbaycan'a hayırlar getirir.”

Şamil Ayrım

**AK Parti Milletvekili, Türkiye – Azerbaycan
Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı**

“**T**ürkiye Azerbaycan Dergisi'ne yayın hayatında başarılar diliyorum ve derginin faaliyetleriyle kardeş hukuku olan iki devlet arasındaki köprüler daha da sağlamlaşacaktır.”

Ayşe Keşir

AK Parti Milletvekili

“**I**lk tavsiyem odur ki, derginizin işinde Türkiye-Azerbaycan kardeşliğini kılavuz olarak belirlemelisiniz. İkincisi ise, duyguların fiili işbirliğine destek olmasını unutmayın. Sonda ise başarının devamlı zahmete dayandığını kendi işinize kökleyin. Başarılar ve tebrikler!”

Hazar İbrahim

**Azerbaycan Cumhuriyeti'nin
Ankara Büyükelçisi**

İlham Aliyev'den Recep Tayyip Erdoğan'a Taziye Mesajı

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, İstanbul'un Kartal ilçesinde çöken binada hayatını kaybeden vatandaşlar ile İstanbul'un Çekmeköy ilçesinde UH-1 tipi askeri helikopterin düşmesi sonucu yaşanan elim kazada şehit olan 4 asker için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a bir taziye mesajı gönderdi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a "Aziz Kardeşim" (Əziz Qardaşım) diyerek seslendiği mektubunda İlham Aliyev, bina çökmesi sonucu ve helikopter kazasında can kayıpları haberinin kendisini son derece kederlendirdiğini belirtti. İlham Aliyev, Azerbaycan Cumhurbaşkanlığının resmi internet sitesinde de yayımlanan mesajında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, hayatını kaybedenlerin ailelerine, yakınlarına ve Türk halkına, kendisi ve Azerbaycan halkı adına taziye dileklerini ilettili, yaralılara da şifa diledi.

Kartal'da 6 Şubat Perşembe günü 7 katlı Yeşilyurt Apartmanı büyük bir gürültüyle çökmüş, binadaki 35 kişiden 21'i hayatını kaybetmişti. 14 kişi ise enkaz altından yaralı olarak kurtarılmıştı. Çekmeköy ilçesinde ise askeri helikopter henüz belirlenemeyen bir nedenle düşmüştü. İstanbul Valisi Ali Yerlikaya kazanın meydana geldiği bölgeye gitmiş, olay yerinde yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullanmıştı; "Saat 18.51 itibarıyla 5. Kara Havacılık Alayına ait helikopter bilinmeyen bir ne-

denden dolayı maalesef düştü. Olay yerine iki dakika içinde itfaiye, AFAD geldi. 4 askerimiz yaralı olarak hastaneye ulaştı. 4 askerimiz şehit oldu. Üzüntümüz büyük. Olayla ilgili savcılığımız inceleme yapıyor. Başımız sağ olsun. Şu anda kazanın sebebini hiç kimse bilemez."

“ İlham Aliyev 2016'da Terör Saldırılarından Sonra Türkiye'ye Gelmişti. ”

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Türkiye ile ilişkilere büyük önem verdiğini daha önceki yıllarda da çeşitli jestleriyle belirtmişti. Türkiye'deki terör saldırılarının zamanlaması nedeniyle Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Azerbaycan ziyaretini erteleme durumunda kalınca Cumhurbaşkanı Aliyev 2016 senesinin Mart ayında Türkiye'yi ziyaret etme kararı almıştı. Aliyev'in Ankara ziyareti sonrası Türkiye – Azerbaycan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Toplantısı Türkiye'de yapılmıştı. Aliyev'in bu hamlesi iki ülke arasındaki ilişkilere son derece önemli bir katkı yapmasının yanı sıra Türkiye'de de büyük takdir ve beğeniyle karşılanmıştı.

TBMM Başkanı Şentop Geleneği Devam Ettirdi... *İlk Ziyaretini Azerbaycan'a Düzenledi!*

Türkiye ve Azerbaycan'ın devlet erkanında ilk ziyaretlerin bir diğer ülkeye yapılması artık bir gelenek halini aldı. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı olarak seçilen Mustafa Şentop da bu geleneği bozmayarak ilk ziyaretine Azerbaycan'ın başkenti Bakü ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne düzenledi. Önceki dönemler Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, seçilmesinden sonra ilk ziyaretini Azerbaycan'a, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev de seçimleri kazanmasının ardından ilk ziyaretini Türkiye'ye gerçekleştirmişti.

TBMM Başkanı Şentop, Azerbaycan'ın bağımsızlığı için can veren 20 Ocak Şehitlerinin defnedildiği Bakü Şehitler Hi-yabanı'nı ziyaret etti ve şehitlerin kabirlerine karanfiller bıraktı. Şentop, ayrıca, Ebedi Ateş Anıtı'na da çelenk koydu. Ardından Şehitler Hi-yabanı'nın hemen yanındaki Bakü Türk Şehitliği'ne de giden Şentop, burada bulunan anıta çelenk bıraktı ve saygı duruşunda bulundu. TBMM Başkanı Şentop, Bakü'deki Türk Şehitliği'ndeki temsili şehit mezarlarına karanfil bırakmasının ardından anıt defterine duygularını aktardı. Şentop, Fahri Hi-yabanı da ziyaret etmeyi ihmal etmedi. Azerbaycan'ın merhum

Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in mezarına giden Şentop, Aliyev'in kabrine çelenk koydu, eşi Zarife Aliyeva'nın kabrine ise çiçek bıraktı.

“Aliyev: Karşılıklı Üst Düzey Ziyaretler Türkiye Azerbaycan Kardeşliğinin Örneği”

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, resmi temaslarda bulunmak için geldiği ilk Azerbaycan'da Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından kabul edildi.

Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı tarafından yapılan açıklamada, Cumhurbaşkanı Aliyev'in Şentop'u TBMM başkanı seçilmesi dolayısıyla kutladığı ve Azerbaycan'a ilk ziyaretini düzenlemesinden memnuniyet duyduğunu ifade etti. İlham Aliyev ayrıca, seçimlerden sonra yapılan karşılıklı üst düzey ziyaretlerin gelenek haline geldiğini vurguladı, bunların Türkiye ve Azerbaycan arasındaki kardeşliğin örneği olduğunu belirtti. Azerbaycan-Türkiye ilişkilerinin yüksek seviyede ilerlediğini ve başarıyla geliştiğini kaydeden Aliyev, Türkiye ile Azerbaycan'ın TANAP, STAR Rafinerisi gibi önemli projeleri hayata geçirdiğini hatırlattı. İlham Aliyev, iki ülkenin tüm konularda birbirlerinin destekçisi olduğunu söyledi.

“Şentop, Türkiye'nin Karabağ Konusunda Azerbaycan'a Desteğini Yineledi”

TBMM Başkanı Şentop ise seçildikten sonra ilk resmi ziyaretini Azerbaycan'a düzenlemekten onur duyduğunu dile getirerek, Cumhurbaşkanı Aliyev'e Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın selamlarını ilettili. Bunların yanında, Şentop dünyada Azerbaycan ve Türkiye kadar birbirine yakın iki ülkenin bulunmadığına dikkat çekti ve Dağlık Karabağ sorununun çözümü konusunda Azerbaycan'ın haklı tutumunu desteklediklerini sözlerine ekledi.

MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU

“Azerbaycan’ın Olmadığı Yerde Türkiye Azerbaycan’ı Temsil Ediyor. Bizim Olmadığımız Yerde de Sayın İlham Aliyev Olmak Üzere Türkiye’yi Türkiye’yi Azerbaycanlı Kardeşlerimiz Temsil Ediyor.”

Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Amerika Birleşik Devletleri’ne (ABD) düzenlediği ziyaretinde Azerbaycan Ticaret ve Kültür Merkezi ve Türk-Amerikan Ulusal Yönlendirme Komitesi tarafından ortaklaşa düzenlenen panelde konuştu. Mevlüt Çavuşoğlu, ABD’nin başkenti Washington’da Türkiye ve Azerbaycan’dan öğrencilere hitap ettiği konuşmasında Türkiye ve Azerbaycan vatandaşlarının yurt dışında sergiledikleri ortak faaliyetler ve gösterdikleri çabalardan duyduğu memnuniyeti ifade etti. Çavuşoğlu’nun ABD’den yaptığı açıklamalar iki ülke arasındaki kardeşliği bir kez daha kanıtladı ve Türkiye ve Azerbaycan arasındaki iş birliği ile koordinasyonun yurt dışında da üst düzeyde devam ettiğini dünyaya göstermiş oldu. Çiçekler ve iki ülkenin bayraklarıyla karşılanan Çavuşoğlu, Azerbaycan Ticaret ve Kültür Merkezi nezdinde faaliyet gösteren Azerbaycan Mektebi’nde eğitim gören öğrencilerle hatıra fotoğrafı çek-tirmeyi ihmal etmedi.

“Bir Millet İki Devletiz”

Türkiye ve Azerbaycan arasındaki ilişkilerdeki yakınlığın uluslararası alanda da devam ettirildiğini vurgulayan Çavuşoğlu, “Bir millet iki devletiz ama bazen de bir devlet gibi hareket ediyoruz” dedi ve konuşmasını şöyle sürdürdü; “Azerbaycan’ın olmadığı yerde Türkiye Azerbaycan’ı temsil ediyor. Azerbaycan’ın diplomatik misyonlarının olmadığı dünyanın ücra köşelerinde bizim misyonlarımız Azerbaycan için kampanya yapıyor. Bizim olmadığımız yerde de Azerbaycan ve başta Sayın Başkan İlham Aliyev olmak üzere Türkiye’yi Azerbaycanlı kardeşlerimiz temsil ediyor.”

“Sadece İki Ülke İçin Değil, Bölgenin Kalkınması ve İstikrarı İçin Birlikte Hareket Ediyoruz”

İki ülkenin gerçekleştirdiği ve bölge açısından da büyük öneme haiz projelerden de bahseden Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, son yıllarda Türkiye ve Azerbaycan arasındaki ticari bağ-ların da kuvvetlendiğini belirtti. Çavuşoğlu, ayrıca geçtiğimiz yıl iki ülke cumhurbaşkanlarının ve bölge ülkelerinin üst düzey devlet yetkililerinin katılımıyla gerçekleşen bir törenle açılan Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı’nın (TANAP) yanı sıra “Türkiye’ye dışardan gelen en büyük yatırım olan” Star Rafinerisi’nin faaliyetlerine başlamasının önemini altını çizdi. Mevlüt Çavuşoğlu Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu’nun açılmasıyla iki ülke arasındaki ticari bağların güçlendiğini de vurguladı.

Çavuşoğlu, Türkiye ve Azerbaycan’ın çalışmalarının iki ülkenin ötesinde bölgede etkiler yaratan bir özelliğe de sahip olduğuna değindi ve Kafkasya’nın istikrarı için Türkiye-Azerbaycan- İran iş birliğiyle kurulan üçlü mekanizma hakkında açıklamalarda bulundu. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, “Sadece iki ülke için değil, bölgenin kalkınması ve istikrarı için birlikte hareket ediyoruz ve çok önemli projeleri de hayata geçiriyoruz” diye konuştu ve öğrencilerin sorularını da yanıtladı.

TBMM Azerbaycan Dostluk Grubundan Bakü'ye Ziyaret

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Türkiye - Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım ve dostluk grubu üyesi milletvekillerinden oluşan heyet temaslarda bulunmak için Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye gitti. AK Parti İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım başkanlığında; AK Parti Konya Milletvekili Orhan Erdem, AK Parti Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, AK Parti Kars Milletvekili Yunus Kılıç, AK Parti İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca, AK Parti Gaziantep Milletvekili Mehmet Erdoğan ile MHP Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'dan oluşan heyet, Azerbaycan'da birçok önemli temaslarda bulundu. Türk milletvekilleri Bakü'de ayrıca, Azerbaycan'ın merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in kabrini, Şehitler Hıyabanı'nı ve Türk Şehitliği'ni ziyaret etti. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından kabul edilen Türk heyet, Azerbaycan Milli Meclisi'ni ziyaret etti. Burada üst düzey görüşmeler gerçekleştiren heyet, Başbakan Novruz Memmedov, Başbakan Yardımcısı Ali Ahmedov ve Meclis Başkanı Oktay Esedov'la bir araya geldi. Heyet ayrıca, Dışişleri Bakanı Elmar Memmedyarov, Tarım Bakanı İnam Kerimov, Ulaştırma, Haberleşme ve Yüksek Teknoloji Bakanı Ramin Guluzade, Enerji Bakanı Perviz Şahbazov ve Vergiler Bakanı Mikayıl Cabbarov'la da görüşmeler gerçekleştirdi. Türkiye Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Heyeti Bakü Atatürk Lisesi'ni de ziyaret etti.

“Azerbaycan ve Türkiye Dünyada Birbirine En Yakın Devletler,,

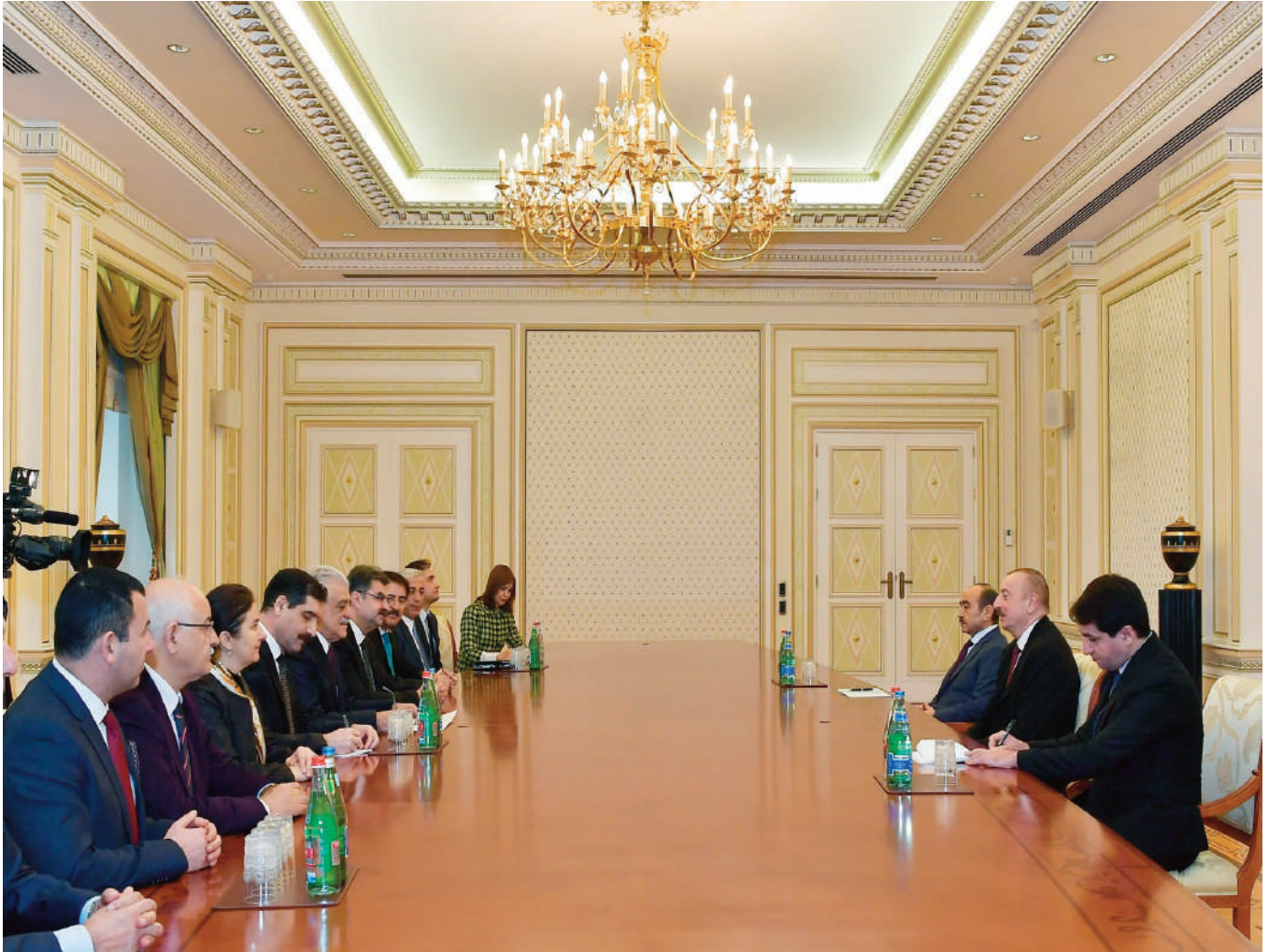
Türk heyetini kabulünde, iki ülke arasında tüm alanlarda dost ve kardeşçe ilişkilerin başarılı bir şekilde geliştiğini vurgulayan Cumhurbaşkanı Aliyev, Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubunun Bakü'ye düzenlemiş oldukları ziyaretin, ilişkilerin daha da genişlemesine katkıda bulunacağını söyledi. Aliyev, Azerbaycan ve Türkiye'nin bugün dünyadaki en yakın ülkeler olduğunu belirtti. Devlet başkanları düzeyinde yapılan toplantıların ve çeşitli düzeylerde gerçekleştirilen karşılıklı ziyaretlerin dostluğu daha da sağlamlaştırmak ve iş birliğine yönelik yeni alanların belirlenmesi için önemli olduğunu dile getirdi. Geçtiğimiz sene sadece Türkiye ve Azerbaycan için değil bölge için stratejik değeri bulunan enerji projeleri TANAP ve STAR Rafineri'nin açılışını yaptıklarını anımsatan Aliyev, TBMM heyetinden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a selamlarını iletmesini rica etti. Görüşmede, Şamil Ayrım, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın selamlarını Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e iletti ve heyeti kabul ettiği için kendisine teşekkür etti. Ayrım ayrıca, Azerbaycan'ın merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in siyasetini başarıyla devam ettiren İlham Aliyev'in öncülüğünde Azerbaycan'ın uluslararası alanda büyük bir ün kazandığını ve hızlı bir ilerleme kaydettiğini belirtti.

Türkiye – Azerbaycan İlişkileri En Üst Seviyede

Milli Meclis'in Başkanı Oktay Esedov da milletvekillerini kabul etti ve gerçekleştirilen görüşmede Türkiye'nin sevincini Azerbaycan'ın sevinci, kederini de Azerbaycan'ın kederi olarak gördüklerini belirterek İstanbul/Kartal'da çöken binada hayatını kaybeden vatandaşlar ile İstanbul/Çekmeköy'de askeri helikopterin düşmesi sonucu meydana gelen kazada şehit olan 4 asker için taziye diledi. Türk heyet ile görüşmesinde ayrıca Esedov, dünyada Türkiye ve Azerbaycan gibi birbirine bu kadar yakın iki ülkenin bulunmadığının altını çizdi. Benzer şekilde Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım da Türkiye - Azerbaycan ilişkilerinin en üst seviyede olduğunu ifade etti ve ilişkileri daha da güçlendirmek için çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

İki Parlamentonun Dostluk Grubu Bakü'de Buluştu

TBMM bünyesinde kurulan dostluk grubunun üyeleri, temasları bünyesinde Azerbaycan Milli Meclisi'ndeki Azerbaycan - Türkiye Dostluk Grubu üyeleriyle de buluştu. TBMM ve Azerbaycan Milli Meclisi'ndeki dostluk grubu üyelerinin bir araya geldiği toplantıda Ayrım, Dağlık Karabağ sorunu ile ilgili olarak Türkiye'nin Azerbaycan'a sonuna kadar destek olacağı mesajını verdi. İkili ilişkilerde eğitim konusu üzerinde özellikle duran Ayrım, "1992'den bu yana Türkiye'de 125 bin Azerbaycanlı öğrenci eğitim gördü. Bugün de Türkiye'de 17 bin Azerbaycanlı genç okuyor. Türkiye'de eğitim gören kardeşlerimizin Azerbaycan'ın önemli kuruluşlarında görev yapmasından gurur duyuyoruz" diye konuştu. Ayrım, tarım sektöründe de Azerbaycan'da çok ciddi atılımların yaşandığını ve Türkiye'nin bu alanda da Azerbaycan'a destek olacağını sözlerine ekledi. Azerbaycan Milli Meclisi'ndeki Azerbaycan-Türkiye Dostluk Grubu Başkanı Ehliman Emiraslanov da iki ülke dostluk grupları olarak birçok alandaki iş birliğinin devam ettiğini ve ilerleyen günlerde de bunun süreceğini söyledi.

TBMM'de İki Azerbaycan Kökenli Milletvekili

Türkiye'de yapılan 24 Haziran Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Seçimleri sonucunda Azerbaycan kökenli iki milletvekili Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) girmeye hak kazandı. Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ, mecliste Türkiye ile Azerbaycan arasındaki kardeşliğin daha da gelişmesi için çalışacak. Tecrübeli siyasetçi AK Parti İstanbul Milletvekili Ayrım aynı zamanda, Türkiye – Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanlığı'nı da yürütecek.

Iğdır/Tuzluca - 1950, Yusuf Ziya, Nazlı.

ŞAMİL AYRIM

Gemi İnşa ve Makine Yüksek Mühendisi; 1973 yılında İTÜ Makine Fakültesi Gemi İnşa Bölümünü bitirdi. 1974-75 yıllarında askerlik görevini deniz astsubayı olarak Gölçük Askeri Tersanesi'nde yaptı. İstanbul Üniversitesi İşletme İktisatı Enstitüsü'nü bitirdi. 1973-1974, 1975-1983 yıllarında Denizcilik Bankası tersanelerinde mesleği ile ilgili çeşitli görevlerde hizmet verdi. Bu arada çeşitli yurt dışı kuruluşlarda (İngiltere'de) mesleki eğitimde bulundu. 1983-1989 yıllarında Türkiye Gemi Sanayi Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı. 1989-1995 yıllarında Türkiye Gemi Sanayi Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev aldı. Azerbaycan Hükümeti tarafından verilen Terakki Madalyası sahibidir. Türk Loydu Danışmanı, Marmara Grubu Vakfı Genel Başkan Yardımcısı, Kardemir Yönetim Kurulu Üyesi ve Darülaceze Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi görevlerinde bulundu. 20. dönemde Iğdır, 21. dönemde İstanbul Milletvekili seçildi. KİT Komisyonu Üyeliği ve Başkan Yardımcılığı, Plan ve Bütçe ve Avrupa Komisyonu Üyeliği, NATO Parlamenter Asamblesi Türk Grubu Üyeliği görevlerinde bulundu. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesidir. İngilizce bilen Ayrım, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Iğdır / Aralık - 1976, Yalçın, Senem.

Öğretmen; Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi'ni bitirdi. Millî Eğitim Bakanlığı'nda öğretmenlik ve Iğdır ilinde kurucusu olduğu özel öğretim kurumunda yöneticilik yaptı. Orta derecede İngilizce bilen Karadağ, evli ve 3 çocuk babasıdır.

YAŞAR KARADAĞ

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Depremi Hasara Yol Açtığı Şamahı'da İncelemelerde Bulundu

Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Sismik Hizmetler Merkezi'nden yapılan açıklamaya göre, merkez üssü İsmayılı bölgesi olmak üzere yerel saatle 5 Şubat gecesi 23.31'de 6 büyüklüğünde deprem meydana geldiği bildirildi. Başkent Bakü'nün 151 kilometre uzağında, yerin 8 kilometre altında meydana gelen deprem, çevre bölgelerde bulunan yerleşim yerlerinde de hissedildi. Merkez üssünde 6 şiddetinde etki gösteren deprem yakın köylerde ise 5.3 olarak ölçüldü. Deprem neticesinde bazı evlerde hasar meydana geldi. Bu depremten sonra 6 Şubat tarihinde saat 02.34'te 3 büyüklüğünde bir deprem olduğu da belirtildi. Şehirde bulunan "2 Numaralı Okul"un pencerelerinin camları kırıldı, duvarı ise yıkıldı. Depremi ardından, Şamahı şehrindeki resmi yetkililer, evleri incelemelere başladı. Yaralıları acil yardım sağlanırken, depremler sonucunda hayatını kaybeden kimse olmadı.

Aliyev: "Endişelenmeyin, Yeni Ev Yapılacak"

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ise, depremin olduğu Şamahı'ya giderek incelemelerde bulundu ve vatandaşlarla görüşmeler yaptı. Olağanüstü Haller Bakanı Kemalettin Haydarov ve Şamahı İcra Hakimyetinin Başkanı Tahir Memmedov, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e 5 ve 6 Şubat tarihlerinde yaşanan depremlerin bölgede yol açtığı zararlarla ilgili bilgiler verdi. Yıkılan ya da deprem nedeniyle hasar alan birçok yere incelemeleri sırasında giden İlham Aliyev, Salman Mümtaz Sokağı'nda bulunan Rasim Hesenov'a ait 33 numaralı evi de ziyaret etti. İki katlı, 5 odası bulunan evin iki odasının tamamen yıkıldığı bilgisi sunuldu. Ev halkı tarafından "Hoş gelmişsiniz, Allah sizi var eylesin. Çok sağ olun, biz sizden razıyız" sözleriyle karşılanan İlham Aliyev, "Sağ olun, yeni ev yapılacak, endişelenmeyin" dedi. İlham Aliyev ayrıca "Biz evleri onaracağız, yeniden yapacağız, bununla ilgili talimat verilmiştir. Olağanüstü Haller Başkanlığı'nın çalışanları dünden beri Şamahı'dalar, iyi çalışıyorlar. Bütün başvurular dikkate alınıyor ve evlerde incelemeler yapılıyor. Nereyi onarmak mümkünse orası onarılacak. Nerede onarım mümkün değilse yeni ev yapılacak. Devlet bu işi üstlenecek." dedi. Ziyaret ettiği evin onarıma uygun olmadığını yeniden yapılması gerektiğini belirten İlham Aliyev, gerekli yardımların sağlanacağını ve bunun için talimatların verildiğini ifade etti.

Haydarov: “Komisyonların Sayısı Artacak”

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in sorusu üzerine Kemalettin Haydarov, Aliyev’i evlerin yeniden yapımı sürecinde vatandaşlara verilecek yardımlarla ilgili faaliyetler hakkında bilgilendirdi. İmkani ya da bahçelerinde oturabilecekleri başka bir yeri olanların yerleştiklerini ifade eden Haydarov, imkanı olmayan vatandaşları da Şamahı İcra Başçılığı ile Olağanüstü Haller Bakanlığı’nın beraberce sağlanan uygun yerlere yerleştirdiğini söyledi. Ziyaretin düzenlendiği günden bir önceki günden ziyaretin gerçekleştiği zamana kadar 73 evin incelendiğini ifade eden Haydarov, bunların 26’sının hasarlı olduğunu belirtti. Haydarov, toplam müracaatın 750 adet olduğunu, Şamahı’da on komisyonun, Ağsu’da iki komisyonun, İsmayılı’da da iki komisyonun çalıştığını sözlerine ekledi. Kemalettin Haydarov, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’in direktiflerini yerine daha çabuk getirmek için komisyonların sayılarını artıracaklarını söyledi.

İlham Aliyev ve Mehriban Aliyeva Şehit Aileleriyle Görüştü

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve First Lady Mehriban Aliyeva, 28 Şubat 2019'da Cumhurbaşkanlık Sarayı'na davet ederek, şehit ailelerini ağırladı ve görüşmeler yaptı. Cumhurbaşkanı Aliyev ve First Lady Aliyeva, Azerbaycan'ın bağımsızlığı için mücadele veren kahraman şehitlerin aileleri ile görüşmesinde onları dinledi, onlarla uzunca sohbet etti ve fotoğraf çektirdiler.

Ödenek Verilen Şehit Ailelerinin Sayısı Artırıldı

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, şehit aileleriyle görüşmesinde açıklamalarda bulundu ve şehit ailelerine devlet tarafından yapılan ödemelerin devam ettirildiğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Aliyev, şehit aileleri ile ilgili konulara titizlikle yaklaşan İlham Aliyev'in geçtiğimiz sene cumhurbaşkanı seçildikten sonra ilk imzaladığı kararın şehit ailelerinin sosyal haklarının korunması konusunda olduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, bu kararın yaklaşık 10 bin şehit ailesine devlet tarafından 11 bin manatlık bir ödemenin gerçekleştirilmesini kapsadığını, ödemelerin başladığını ve bu-

güne kadar 3 bin civarında şehit ailesine 11 bin manatlık ödemenin yapıldığını belirtti. Cumhurbaşkanı Aliyev'in 28 Şubat günü aldığı bir kararla, ödeme yapılacak ailelerin sayısı artırıldı. Aliyev, konuşmasında önceki yıllarda az miktarda ödenek alan aileler ile içişleri kurumlarında görev yapan ve listeye girememiş şehit ailelerinin üyelerinin de bulunduğu 2725 şehit yakınına daha ödeme yapılacağını müjdesini verdi.

“Devletin Ev Vermediği Şehit Ailesi Kalmayacak”

Şehit ailelerine desteğe devam edeceklerini vurgulayan İlham Aliyev, bundan sonra evlerin yapılıp, ailelere verileceğini söyledi. Sadece geçen yıl 626 şehit ailesine yeni evlerin verildiğini, bu yıl da 800 şehit ailesine ev verileceğini ifade etti. Ayrıca İlham Aliyev, önümüzdeki birkaç sene içerisinde de bütün şehit ailelerine ev temin edileceğini ifade ederek “Devletin ev vermediği bir şehit ailesi bile kalmayacak” diye konuştu.

Aliyev konuşmasından sonra şehit ailelerine ödemeleri alırken kullanacakları kartları takdim etti.

Azerbaycan'da 2 Şubat Gençler Günü Kutlandı

Azerbaycan'da 2 Şubat Gençler Günü, ülke genelinde birçok etkinlikte kutlandı. 1 Şubat günü ise Azerbaycan'ın Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve First Lady Mehriban Aliyeva, ülkede yaşayan gençlerle bir araya geldi. Cumhurbaşkanı Aliyev, gençlerle yakından ilgilendiği Azerbaycan Gençleri Gününe Hasredilmiş Cumhuriyet Toplantısı'nda bir de konuşma yaptı ve Azerbaycan gençleri hakkında son derece önemli konulara değindi. Gençlerle son derece samimi bir havada geçen konuşmasında İlham Aliyev, Azerbaycan'ın gençler hakkında siyasetiyle ilgili bilgiler vermesinin yanı sıra kendi gençlik yıllarında başına gelen bazı olayları da toplantı katılımcılarıyla paylaştı.

Bağımsızlık öncesi dönemde Azerbaycan'ın Milli Lideri Haydar Aliyev tarafından verilen mücadeleye değinen İlham Aliyev, artık Azerbaycan gençlerinin bağımsız bir devlet devrinde yaşadığını ifade etti ve öğütler verdi. Azerbaycan'ın gençlikle ilgili politikalarını anlatan Aliyev, bu alanda gelişmeye de vurgu yaptı. Azerbaycan'da gençlik alanında modern siyasetin 1994 yılında başladığını ifade eden Aliyev, söz konusu yılda Gençler ve Spor Bakanlığı'nın kurulduğunu ve bunun çok kayda değer bir hadise olduğunu söyledi.

O senelerde, Azerbaycan'ın ekonomik olarak ağır koşullarda bulunduğuna ve zorluklara bakmaksızın reformların başlatıldığını belirten İlham Aliyev, "Ulu önderin çok doğru kararı, gençler için yeni imkanlar açtı ve yeni şartların yarattı" dedi. Ayrıca, 199 yılında gençler hakkında bir kararname imzalandığına da konuşmasında yer veren Cumhurbaşkanı Aliyev, ondan sonraki zamanlarda da her zaman gençlere destek olduklarını kaydederek, 2005'ten bu yana üç adet devlet programının kabul edildiğini söyledi. İlham Aliyev, "Azerbaycan'ın çeşitli bölgelerinde 40'a yakın "Gençler Merkezi" kurulduğunu, 44 tane "Olimpiyat Spor Merkezi" olduğunu ve bu merkezlerde antrenman yapanların çoğunluğunu gençlerin teşkil ettiğini toplantının katılımcıları ve Azerbaycan kamuoyuyla paylaştı.

Biz Haklı Olarak Gençlerimizle Gurur Duyabiliriz

Azerbaycan gençlerinin birçok alanda gerçekleştirdiği başarılı faaliyetlere değinen Aliyev, gençlerin Azerbaycan'ın gelişiminde de önemli roller oynadığının altını çizdi. Gençlerin asıl istikametinin eğitim olduğunu, gençlerin milli ve vatanperverlik ruhuyla terbiye alması gerektiğini belirtti. Spordan toplumsal alana gençlerin kazandıkları başarılarla teker teker değinen İlham Aliyev, Azerbaycan gençlerinin kahramanlıkları da özel bir vurgu yaptı. Aliyev, **"Biz haklı olarak gençlerimizle gurur duyabiliriz. Bizim gençlerimiz toprak uğrunda, vatan uğrunda vuruşuyorlar. Bizim şehitlerimizin büyük çoğunluğu gençlerimiz olmuştur. Allah bütün şehitlerimize rahmet eylesin. Bizim gençlerimiz, askeri zaferlerimizi kazanmışlardır. Nisan Savaşları bizim şanlı, tarihi zaferimizdir ve bu operasyonlara katılanların ekseriyeti gençlerdir"** sözleriyle gençlere hitap etti.

Toplantıda ayrıca gençler de söz aldı ve konuşmalar yaptı. Askeri üniformayla kürsüye çıkan Karabağ Gazisi Kamil Musavi'nin göğsünün üstündeki Türkiye ve Azerbaycan bayrakları dikkat çekti. Azerbaycan Gençler Günü'nü kutlayan Musavi, **"Azerbaycan gençleri, Azerbaycan'ın geleceğidir. Bugün, Azerbaycan'ın geleceği olarak biz gençlerin üzerine büyük**

vazifeler düşüyor. Onlardan biri ve birincisi vatanperver olmamızdır" diye konuştu. Musavi **"Sayın Cumhurbaşkanı, "İleri" emri verdiğiniz zaman biz gaziler de bu emrin dışında kalmayacağız. Doğrudur, bazıları vücudunun herhangi bir uzvunu yitirmiş insanlar nasıl savaşabilir diye düşünebilir. Lakin, ayağı olmayanlar sürünerek, gözleri görmeyenler hissederek savaşa gidecekler. Yeter ki, halkımız yaşasın, bağımsız Azerbaycanımız var olsun"** sözleriyle konuşmasını noktaladı.

“Gençlerin Layık Oldukları Yere Gelmeleri İçin Bugün Azerbaycan'da Bütün İmkanlar Var”

Cumhurbaşkanı Aliyev, Azerbaycan Gençler Günü için yapılan toplantıyla ilgili olarak, verdiği bir röportajında "Orada bir araya gelmiş 3500 genç kendi iradesini ve devlete olan sadakatini gösterdi" ifadelerini kullandı ve forumun kendisini olumlu anlamda derinden etkilediğini söyledi. Aliyev röportajında ayrıca, **"Azerbaycan gençleri devlete, vatana ne kadar bağlıdır ne kadar cesaretlidir ve ne kadar bilgidir, bir daha gördüm. Gençler gelecek hayatlarında layık oldukları yere gelmeleri için bugün Azerbaycan'da bütün imkanlar var"** dedi.

“Azerbaycan Gençleri Günü 1997'den Bu Yana Kutlanıyor”

Azerbaycan'da Gençler Günü, 1997 yılında Azerbaycan'ın merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev tarafından alınan bir kararla kutlanmaya başlandı. Bu sene ise 22'ncisi kutlanan gün Azerbaycan'ın gelişiminde gençlerin rolünü ön plana çıkarırken aynı zamanda da Azerbaycan'ın gençlere verilen önem konusunda dünyada da öncü bir ülke olduğunu gösteriyor. Haydar Aliyev'in atmış olduğu adımla bu gün, Bağımsız Devletler Topluluğu ve Doğu Avrupa içerisinde ilk defa görkemli şekilde kutlanmaya başlandı. Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ise bu karardan iki yıl sonra 17 Kasım 1999 tarihinde aldığı 54/120 sayılı kararla 12 Ağustos'u **"Dünya Gençler Günü"** olarak ilan etti.

Azerbaycan'ın Büyük Şairi *İmadeddin Nesimi 650 Yaşında!*

2019: "Nesimi Yılı"

2019 yılında Azerbaycan'ın büyük şairi İmadeddin Nesimi 650. yaşına giriyor. Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, büyük söz ustası Nesimi'nin 650. doğum yılına ilişkin etkinliklerin gerçekleştirilmesi konusunda bir kararname imzaladı. Azerbaycan Anayasası'nın 109. maddesinin 32. Bendine göre alınan karara göre büyük şair ve düşünür Nesimi'nin 650. doğum yıldönümünün Azerbaycan Cumhuriyeti'nde devlet düzeyinde kutlanacağı belirtildi. Bunun yanı sıra Azerbaycan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Azerbaycanlı büyük şair ve düşünür Nesimi'nin 650. doğum yıldönümünde bir program hazırlayacağı da kararnamede değinilen diğer bir nokta oldu.

Azerbaycan'ın Merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in teşebbüsü ile Şair Nesimi'nin 600. doğum yılının Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) yapacağı etkinliklerin listesine dahil edilmesi 1973 yılında uluslararası alanda kaydedilmişti. UNESCO'nun bu kararı, Azerbaycan'da Nesimi ile ilgili faaliyetlerin başlangıcını teşkil etti. Ardından Azerbaycan içerisinde Nesimi'nin yaşatılması için girişimler sürdü. Azerbaycan'da Nesimi'nin görkemli bir heykeli dikilirken Azerbaycan Milli İlimler Akademisi'ndeki Dilbilim Enstitüsü de Nesimi'nin ismini taşıyor. Bunların yanı sıra, 2017 senesinin Mayıs ayında Paris'te bulunan UNESCO Genel Merkezi'nde Nesimi, vefatının 600. yılında anılmıştı. Ayrıca, Azerbaycan'da 2018 yılının eylül ayında Nesimi hakkında şiir, güzel sanatlar ve manevi değerler festivalinin geçirilmesi ölümsüz şairin hatırasına saygının ifadesi olarak hayata geçirilen etkinliklerin başında geliyor.

*Bende sığar iki cihân ben bu cihâna sığmazam
Cevher-i lâmekân benim kevn ü mekâna sığmazam
Kevn ü mekândır âyetim zâta gider bidâyetim
Sen bu nişân ile beni bil ki nişâne sığmazam*

TÜRKSOY da 2019'u Nesimi Yılı İlan Etti

Azerbaycan'da, yaşadığı dönemi derinden etkileyen ve bıraktığı eserleri hala büyük beğeni ve ilgi gören Nesimi ile ilgili devlet seviyesinden etkinlikler geçirilmesi ile ilgili karardan sonra uluslararası teşkilatlar da benzer bir karar aldı. Kastamonu'nun tarihi konaklarından "Kurşunlu Han"da gerçekleşen 36. Dönem Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY) Daimi Konseyi Toplantısı'nda bir araya gelen teşkilata üye ülkelerin kültür bakanları ve uluslararası kuruluş temsilcileri, 2019 yılında Türk dünyasının kültür ve sanat alanında yön verecek kararlar aldı. Türk Dünyası kültür ve sanat yaşamına ölümsüz eserler armağan eden saygın şahsiyetleri kamuoyuna tanıtmak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla anma yılları ilan eden TÜRKSOY, 36. Dönem Daimi Konseyi kararı ile 2019 yılını büyük Azerbaycan şairi İmadeddin Nesimi'nin doğumunun 650. yılı münasebetiyle "Nesimi'yi Anma Yılı" ve ünlü Ozan Aşık Veysel'in doğumunun 125. yılı münasebetiyle "Aşık Veysel Anma Yılı" olarak ilan etti. Toplantıda, TÜRKSOY'a üye ülkelerde şahsiyetleri tanıtmak için bir dizi etkinlik gerçekleştirilmesi konusunda ortak karar alındı.

"Ayrılık"ın Söz Yazarı "Ferhad İbrahimi" Aramızdan Ayrıldı.

Türkiye ve Azerbaycan'da birçok sanatçı tarafından seslendiren meşhur "Ayrılık" şarkısının sözlerinin sahibi "Ferhad İbrahimi" olarak bilinen Recep İbrahimi Körabbasslı 84 yaşında vefat etti. Ferhad İbrahimi, Erdebil eyaletine bağlı Nir kentinin Körabbas köyünde hayatını kaybetti.

Azerbaycan'ın önemli sanatçılarından Reşid Behbudov'un ifasıyla büyük bir tanınırlığa ulaşan "Ayrılık" şarkısı hem Türkiye hem Azerbaycan hem de İran'da sevilen sanat eserleri içerisinde yer aldı. Bugüne kadar Reşid Behbudov'un yanında Fatma Gennadi, Flora Kerimova, Cavid Tebrizli gibi sanatçılar eseri ifa etti. Türkiye'de de meşhur sanatçılar Ayrılık'ı söyleyenler arasında yer aldı. Barış Manço, Müslüm Gürses, Zeki Müren, Emel Sayın, Fatih Kısaparmak, gibi sesler Ayrılık şarkısını seslendirdi. Ferhad İbrahimi, Ayrılık'ın yanı sıra Ali Selimi tarafından bestelenen "Ağlama" ve "Açıl Seher" isimli şarkıların da sözlerinin sahibi... Ayrılık şarkısı, Aras Nehri'nin kuzey ve güney olarak ikiye ayırdığı Azerbaycan Türklerinin arasındaki hasreti anlattığından özel bir öneme sahip bulunuyor.

Birçok kişinin yakından bildiği bu güzide eserin sözleri şöyle..

Ayrılık

Fikrimden geceler yatabilmirem

Bu fikri başımdan atabilmirem

Neyleyim ki sene çatabilmirem

Ayrılık ayrılık aman ayrılık

Her bir dertten ala yaman ayrılık

Uzundur hicrinle kara geceler

Bilmirem men kendim hara geceler

Bir oktur kalbime yara geceler

Ayrılık ayrılık aman ayrılık

Her bir dertten ala yaman ayrılık

Birdir bizim her halimiz
Sevincimiz, melalimiz.
Bayraklarda hilalimiz
Azerbaycan-Türkiye

20 Ocak Şehitleri Türkiye'nin Dört Bir Yanında Düzenlenen Etkinliklerle Anıldı

1990 yılının başlarında Ermenilerin artan toprak taleplerine ve Sovyet yönetimine tepki gösteren ve büyük protestolarla bunu ifade etmekten çekinmeyen Azerbaycan Türklerinin milli iradesini kırmak için Bakü'ye gelen Sovyet ordusu, 20 Ocak'ta aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu 150'ye yakın sivil katletti, yüzlerce kişiyi yaraladı. Tanklar karşısında canlarıyla özgürlüklerini savunan ve yılmadan mücadele eden Azerbaycan Türkleri ne pahasına olursa olsun bağımsızlık yolunda geri adım atmayacaklarını dünyaya gösterdi.

20 Ocak 1990 tarihi Azerbaycan'da bağımsızlık uğruna akan şehit kanını ve Azerbaycan Türklerinin kahramanlığını simgelemesi açısından tarihi dönüm noktalarından biri olarak kabul ediliyor hafızalardaki canlılığını koruyor. Bu yıl, Azerbaycan'ın yanı sıra dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de 20 Ocak (Yanvar) Katliamı Türkiye'de birçok şehirde düzenlenen etkinliklerle anıldı.

Büyükelçi İbrahim: “Sadece Kara Gün Değil Aynı Zamanda Şerefli Bir Gün”

Azerbaycan'da 1990'da Sovyetler Birliği ordusunun sivil-leri katlettiği "20 Ocak Katliamı" dolayısıyla Ankara'da "Azerbaycan'ın Bağımsızlığına Giden Yolda 20 Ocak 1990 Katliamı" konferansı düzenlendi. Azerbaycan'ın Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesindeki konferansta yaptığı konuşmada, 20 Ocak'ın Azerbaycan'ın sadece kara günü değil aynı zamanda Azerbaycanlıların toparlandığı şerefli bir gün olduğunu söyledi. İbrahim, 20 Ocak öncesi ve sonrasında ülkesinin farklı bölgelerinde yaşanan olayları hatırladığını anlatarak, o dönem yaşananlarla ilgili uluslararası arenada yalnızca Türkiye'nin kendilerine destek verdiğini söyledi.

Metin Yıldırım: “Her Ortamda Bu Zulümler Antılmalıdır”

İstanbul Türkiye Azerbaycan Derneği (İSTAD) da 20 Ocak'ı anma etkinliği düzenledi. İSTAD Başkan Yardımcısı, Sosyal Bilimci Yazar Metin Yıldırım yapmış olduğu konuşmada tarih boyunca Türklerin soykırıma uğradığını belirterek “Türkler, Balkanlarda, Kafkaslarda, Anadolu'da, Orta Asya'da, Kıbrıs'ta, Kerkük'te, Doğu Türkistan'da soykırıma uğradılar. Bu zulümlerin dış sebepleri olmakla beraber en önemli nedenlerden birisi de birlik ve beraberliklerinin bozulmasıdır. Türkler zayıf olunca, zulüm görmeleri de kaçınılmaz oluyor. Çünkü her devletin Türklerle ayrı bir hesabı var. Bunlara fırsat vermemek için öncelikle büyük katliamları unutmamak gerekir. Gençlerimizin iyi yetiştirilmesi ve her ortamda uğradığımız bu zulümler anlatılmalıdır” dedi. Programa İstanbul AK Parti Milletvekili Şamil Ayrım Azerbaycan İstanbul Konsolosu Hayyam Daşdemirov, 21. İstanbul MHP Milletvekili Ahmet Çakar, Ak Parti Belediye Başkan Adayı Özgül Özkan Yavuz konuşma yaparak Azerbaycan'ın kederli ve mutlu gününde yanında olduklarını beyan ederek dayanışma mesajları verdi.

Kars Konsolosu Guliyev: “Azatlık Kivılcımı O Gün Daha da Alevlenerek İnsanlarımızın Beyinlerinde ve Yüreklğinde Kesinleşmeye Başladı”

Azerbaycan Kars Başkonsolosluğu da tarihe “Kanlı Yanvar” olarak geçen katliamda şehit edilen Azerbaycan Türklerini düzenlediği programla andı. Azerbaycan Kars Başkonsolosu Nuru Guliyev, “1990 yılının o kanlı gecesinde, Azerbaycan’da baş kaldırmış özgürlük idealini boğmak için Sovyet Orduları, Dönemin Devlet Başkanı Mihael Gorbaçov’un emriyle Bakü’ye girdi. Aynı gece yüzlerce insanımızı katlettiler. Bunun karşısında geri çekilmeyen milyonlarca insanımız Bakü meydanlarında toplandı ve şehitlerini törenlerle defnetti. Azatlık kıvılcımı o gün daha da alevlenerek insanlarımızın beyinlerinde ve yüreklerinde kesinleşmeye başladı. Katliamın ertesi günü Ulu Önderimiz Haydar Aliyev 1990 yılı 21 Ocak ayında Azerbaycan’ın Moskova’daki Büyük Elçiliğine giderek kati bir şekilde bu katliamı kanadı. Daha sonrada yıllarca hizmet ettiği SSCB’nin Komünist Partisinden istifa etti. Onda sonra da insanlarımız özgürlük mitingleri düzenlemeye başladı ve azadlık mücadelesi için lider arayışlarına başladı. Daha sonra da Ulu Liderimiz Haydar Aliyev, Nahçıvan’a geldi ve Ali Meclis’te milletvekili seçildi. Önce Nahçıvan Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı, daha sonra da Azerbaycan’ın Milli Meclisine başkanlık yaptı. 1993 yılında da Azerbaycan’ın Cumhurbaşkanı seçilerek, Azerbaycan’ı mevcut durumundan kurtarmak ve bağımsızlığını kazanması için mücadele etmek için çalışmalarına başladı” sözlerini dile getirdi.

Taşkınsu, TÜRKAZDER’in Anma Konferansında Türkiye’de Düzenlenen Azerbaycan’a Destek Gösterilerini Anlattı

20 Ocak 1990’da Sovyet Ordusunun Azerbaycan’ın toprak bütünlüğü ve bağımsızlığı talebiyle meydanlara dökülen halka karşı yapılan katliam dolayısıyla Iğdır’da “20 Ocak Bakü Katliamı” konulu konferans düzenlendi. Konferansta, TÜRKAZDER Iğdır Şubesi Başkanı ve Azerbaycan Diaspora Gençleri Teşkilatı (ADG) üyesi İlteriş Kağan Taşkınsu, 20 Ocak Katliamı’nın ardından Türkiye’de düzenlenen Azerbaycan’a destek mitingleri ile ilgili sunum yaptı.

Ünsal: “Azerbaycan’da Bir Kahramanlık Destanı Yazıldı”

Iğdır’da Atatürk Caddesi Zübeyde Hanım Bulvarında düzenlenen anma programı ise şehitler için saygı duruşu ve Ehli Beyt Alimler Derneği üyesi Behlül Salmanlı’nın Kuran-ı Kerim okumasıyla başladı. Türkiye Azerbaycan Dostluk Dernekleri Federasyonu Genel Başkan Yardımcısı Serdar Ünsal, “20 Ocak olayları Ermenistan ve Sovyet ordularının fark gözetmeksizin onlarca masum insanı katlettiği gündür. 20 Ocak Azerbaycan Kahramanlık Destanı... ‘Hürriyet hürriyet’ diye haykıran Türklerin şehit edildiği gün... Bundan 29 sene önce Azerbaycan’da bağımsızlık mücadelesi verildi ve bir kahramanlık destanı yazıldı. Sokaklara dökülen halk, tüm dünyaya ‘Bir kere yükselen bayrak bir daha inmez’ diye haykırdı...” diye konuştu.

Bakü, Brüksel ve İstanbul'da On Binler “Hocalı’ya Adalet” Dedi

Hocalı Soykırımı’nın yıldönümünde Bakü başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde yürüyüşler düzenlendi. Bakü’de on binler Hocalı’ya adalet istemek için sokaklara çıkarken Brüksel’de gerçekleştirilen mitingde Avrupa’nın muhtelif yerlerinden gelen birçok kişi yaşananları protesto etti. Türkiye’de de toplumun her kesiminin temsil edildiği bir yürüyüşle Hocalı’da yaşananlar İstanbul’da yürüyüşle anıldı. Yürüyüşlerin yanı sıra dünyanın dört bir köşesinde Hocalı Soykırımı düzenlenen konferans, sergi, sempozyum ve panellerle anıldı. Türkiye’de de Hocalı’yı anma etkinlikleri, bu yürüyüşle sınırlı kalmadı. Türkiye’nin birçok şehrinde sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve belediyeler tarafından Hocalı’daki insanlık dramını anmak için etkinlikler düzenlendi. Bu yıl da Türkiye’de Hocalı’yı unutturmamak için inşa edilen parkların açılışı yapıldı.

Bakü, Hocalı'ya Adalet İçin Sokaklara Döküldü

26 Şubat 1992 tarihinde Azerbaycan'ın Hocalı kasabasında Ermeniler tarafından Azerbaycanlılara yönelik yapılan soykırımın yıl dönümünde başkent Bakü sokaklara döküldü. Hocalı Soykırımı şehitlerini anmak için yapılan yürüyüşe Bakü Valiliği'nin açıklamasına göre 55 binden fazla kişi katıldı. Azerbaycan'da on binlerin yaptığı yürüyüşe Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile devlet erkanı önderlik etti. Yürüyüşe Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Erkan Özoral da katıldı. Elleri Azerbaycan bayrakları, katledilenlerin fotoğraflarını taşıyan binlerce kişi Ana Feryadı Anıtı'na karanfiller bıraktı. Duygusal anların yaşandığı yürüyüşte katliama tanık olanlar, yakınlarını kaybedenler gözyaşlarını tutamadı. Yürüyüşün büyük katılımı gerçeğe bir taraftan Azerbaycan'da Hocalı'nın acılarının hala taze olduğunu gösterirken diğer yandan da Azerbaycan'ın Hocalı'da yaşananlara büyük bir hassasiyet gösterdiğini ve aradan 27 yıl geçmesine rağmen şehitlerine verilen önemin hiç azalmadığını ortaya koydu. Bakü'deki büyük yürüyüş, devlet ve milletin bir araya gelmesi ve aralarındaki uyumunda gösterilmesi bakımından büyük önem taşıyor.

Brüksel’de Geniş Katılımlı Karabağ Mitingi

Belçika’nın başkenti Brüksel’in Avrupa Birliği (AB) Vadi’sinde yer alan “Place Luxemburg” adlı meydanda Azerbaycan ile ilgili faaliyetler gösteren sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen mitingde, kadim Azerbaycan toprağı olan Karabağ’da büyük vahşetlere ve Hocalı’da insanlık tarihine kara leke olarak geçen bir vahşete sebep olan Ermenistan kınandı. Azerbaycan Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi’nin de büyük gayretler göstererek hayata geçirilmesinde büyük rol oynadığı miting büyük ses getirdi. Mitingde Azerbaycan bayraklarının yanında Türk bayrakları da dalgalandı. Mitinge Almanya, Fransa, Hollanda, İtalya, Polonya ve diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan Azerbaycanlıların yanı sıra Azerbaycan ile dostane ilişkileri olan halkların diaspora üyeleri de katıldı. Avrupa Parlamentosu ve diğer etkili uluslararası örgütleri "Azerbaycan barış istiyor!", "Karabağ’a dönmek istiyoruz!", "Hocalı’ya adalet", "Dilgam ve Shahbaza!" sloganları atıldılar.

Geniş katılımın görüldüğü mitinge ayrıca Azerbaycan’dan gelen yetkililer, Belçika’daki Türk kökenli siyasiler ile Belçika’da yaşayan Türk ve Azerbaycan vatandaşları katıldı. Almanya’da yaşayan Türkler de Place Luxemburg’a gelerek, mitinge destek verdi. Karabağ’da Ermeniler tarafından Azerbaycan Türklerinin insanlık dışı şekilde katledildiği birçok dilde yapılan konuşmalarda belirtildi ve açılan pankartlarda vurgulandı. Mitinge gelenler tarafından atılan sloganlarda Ermenistan’ın Rusya’nın desteğiyle gerçekleştirdiği bu soykırım kınandı. Eylemin sonunda bir karar kabul edildi. Bu karar Avrupa Parlamentosu’nun sorumlu kişilere sunulacağı bildirildi. Miting sırasında, broşürler yerel sakinlere dağıtıldı, turistler Karabağ bölgesinde Ermenilerin tecavüzkar tavırları sebebiyle yaşanan acı sonuçlar hakkında bilgilendirildi. Ayrıca Ermenistan’ın agresif politikasının bir sonucu olarak Azerbaycan’ın maddi ve manevi kayıpları hakkında bilgilendirici konuşmalar yapıldı. Karabağ Mitingi, olaysız bir şekilde sona erdi.

İstanbul'da Yüzlerce Kişi Hocalı İçin Yürüdü

Hocalı'nın acısı İstanbul'da da unutulmadı. Azerbaycan İstanbul Başkonsolosluğu ile Bağcılar Belediyesi tarafından düzenlenen "Hocalı Katliamı Şehitlerini Anma Programı" başlıklı programda yüzlerce kişi Hocalı için yürüdü. Türkiye, Azerbaycan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden gelen katılımcılar saat 14.30'da Bağcılar Meydanı'nda bir araya geldi. Elleri Azerbaycan ve Türkiye bayrakları taşıyan kalabalık saat 14.30'da yürüyüşe geçti. Yürüyüşte "Hocalı Katliamını Unutmadık Unutmayacağız" yazan dev afiş açıldı. Yol boyunca "Şehitler ölmez vatan bölünmez" ve "Hocalı için adalet" şeklinde slogan atıldı.

Yürüyüşe Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Prof. Dr. Ali Hasanov ve eşi Sona Veliyeva, Azerbaycan İstanbul Başkonsolosu Mesim Hacıyev, AK Parti İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım, AK Parti İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın Yılmaz, KKTC Meclis Başkan Yardımcısı Zorlu Töre, Azerbaycan milletvekilleri Ganire Paşayeva ile Elman Memmedov, Azerbaycan Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi Başkan Yardımcısı Valeh Hacıyev, Bağcılar Kaymakamı Mustafa Eldivan, sivil toplum kuruluşlarından önemli temsilciler, siyasi parti temsilcileri, belediye meclis üyeleri, gaziler, muhtarlar ve öğrenciler katıldı. Çevredeki vatandaşların da destek verdiği yürüyüş Fevzi Çakmak Mahallesi'ndeki Azerbaycan Dostluk Parkı'nda sona erdi. Parkın içinde bulunan Hocalı Katliamı Anıtı önünde şehitler için saygı duruşunda bulunuldu. Protokol konuşmalarının ardından Kuran-ı Kerim okundu ve şehitler için dua edildi. Anma töreninin sonunda ise 612 ağaç bulunan parka 613 şehidi temsilen 613. ağaç dikildi.

Azerbaycan ve Kazakistan Arasındaki Stratejik İlişkiler ve Artan İşbirliği

Bağdat Amreyev
Türk Konseyi Genel Sekreteri,
Büyükelçi

İlişkilere Genel Bakış

Çarlık Rusya ve Sovyetler Birliği döneminde aynı ülkenin birer parçasını oluşturan Azerbaycan ve Kazakistan, 1992 yılından bu yana Hazar Denizi'nin iki kıyıdaş komşusu olarak ilişkilerini sürdürmektedir. 2017 senesinde karşılıklı diplomatik ilişkilerin kurulmasının 25. Yılı'nı kutlayan Azerbaycan ve Kazakistan arasındaki ilişkiler, özellikle son yıllarda gelişmekte ve işbirliği alanları çeşitlenmektedir. Karşılıklı üst düzey siyasi iradenin etkisiyle, iki ülke arasındaki ilişkiler her alanda süratle güçlenmektedir. Türk Dünyasının "Aksakalı" olarak bilinen Kazakistan'ın Kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, iki ülke arasındaki ilişkileri Kafkaslardaki "Stratejik Ortaklık" olarak tanımlamıştır. Azerbaycan, Kazakistan'ın Türkiye ve Batı'ya açılan kapısı; Kazakistan da Azerbaycan için Çin ve Orta Asya'ya geçiş sağlayan komşusu konumundadır.

Coğrafi yakınlık, derin tarihi bağ, din ve kültür gibi birçok ortak paydası olan Azerbaycan ve Kazakistan; ikili ilişkilerin yanı sıra Türk Konseyi, Bağımsız Devletler Topluluğu, İslam İşbirliği Teşkilatı gibi bölgesel-uluslararası örgütler içerisinde de çok taraflı kapsamda ilişkilerini geliştirmektedir. Öte yandan, Azerbaycan-Türkiye ve Kazakistan-Türkiye arasında Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi (YDSK) ihdas edilmiştir. Gerek Azerbaycan gerek Kazakistan, Orta Asya'dan Batı'ya açılan kapı olarak gördükleri Türkiye'yle gerçekleştirilen YDSK toplantıları vesilesiyle Türkiye'yle işbirliğini tüm veçheleriyle en üst düzeyde ele almaktadır. Siyasi, ekonomik ve kültürel konular başta olmak üzere birçok alanda ikili işbirliği olanaklarına sahip Azerbaycan ve Kazakistan arasındaki ilişkilerin temeli, özellikle son yıllarda imzalanan ikili ve çok taraflı anlaşmalarla birlikte ahdi zeminde de kuvvetlenmektedir.

Enerji Koridorları ve Hazar'ın Statüsü

Enerji konusu, gerek Azerbaycan ve Kazakistan ilişkilerinde gerek bölge siyasetinde 1990'lı yıllardan bu yana önemli bir yer tutmaktadır. Hazar Denizi'ndeki petrol ve doğalgazın Türkiye üzerinden Batı Dünyasına açılması, 1990'lı yıllardan başlayarak Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan başta olmak üzere bölgedeki ülkeler için önemli gündem maddelerinden biri haline gelmiştir.

1994 yılında imzalanan anlaşmayla 2006 yılında tam anlamıyla faaliyete geçen Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı'yla birlikte Hazar petrolü Ceyhan Limanı üzerinden Batı'ya açılmaya başlamıştır. 1997 yılında Kazak petrolünün Azerbaycan üzerinden uluslararası piyasaya açılmasını teminen iki ülke arasında bir işbirliği zaptı; 2006 yılında ise Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı'na Kazakistan'ın dahil edilmesini sağlayan bir anlaşma imzalanmıştır.

1996 yılından bu yana Hazar Denizi'nin statüsünün belirlenmesini sağlamak için üzerinde çalışılan Hazar Denizi Anlaşması'nın geçtiğimiz yıl imzalanması, iki ülkenin de yer aldığı bölgesel meselelerin çözümüne yönelik önemli bir adım teşkil etmektedir. Hazar Denizi Anlaşması'nın imzalanmasının ardından bölgedeki zengin hidrokarbon kaynaklarının, Azerbaycan ve Kazakistan arasındaki yakın işbirliği sayesinde dünyadaki pazarlara daha kolay ulaşması beklenmektedir. 2018 yılının Ocak-Ağustos döneminde iki ülke arasındaki enerji alanındaki ticaret hacmi, 2017 yılının aynı dönemine kıyasla yüzde 75 oranında artış göstermiştir. Bu noktada, geçtiğimiz yıl faaliyete başlayan Trans-Anadolu Doğalgaz Boru Hattı'nın faaliyete geçmesinin bölgedeki kaynakların uluslararası piyasaya arzında önemli rol oynayacağı düşünülmektedir.

Modern İpek Yolu ve Bakü - Tiflis - Kars Demiryolu

2017 yılında Azerbaycan - Kazakistan Hükümetlerarası Komisyonu tarafından iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik yardımlaşmayı artırmak amacıyla bir yol haritası ortaya konulmuştur. Modern İpek Yolu Projesi'nin "Orta Kuşağını" oluşturan Azerbaycan ve Kazakistan'ın Doğu-Batı arasındaki ticarete önemli bir konuma sahip olduğu ve bu rolün önümüzdeki yıllarda giderek güçleneceği izahıtan varedir. Bu bağlamda, geçtiğimiz yıl Kazakistan ile Azerbaycan hükümetleri arasında karayolu taşımacılığının geliştirilmesine yönelik imzalanan anlaşmayla birlikte, Kazakistan'dan Azerbaycan istikametine karayoluyla yapılan yük taşımacılığının önemli ölçüde artması beklenmektedir. 2017 yılında Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu Hattı'nın faaliyete geçmesiyle Çin'den Londra'ya kadar kesintisiz demiryolu bağlantısı sağlanmıştır. Bahse konu demiryolu bağlantısıyla birlikte, Doğu-Batı arasındaki ticari, kültürel ve sosyal alanda ilişkilerin gelişmesi ve etkileşimin artması beklenmektedir.

Kazakistan'daki Aktau Limanı'nın modernizasyonu da "Orta Koridor" bağlamında, bölgedeki ulaşım ağına katkı sağlayacak bir diğer önemli unsur olarak kayıtlara geçmiştir. 2017 yılında iki ülke arasındaki yük taşımacılığı bir önceki yıla göre yüzde 300'lük bir artış kaydetmesi, yukarıda izah edilen gelişmeler önemli göstergelerinden birini teşkil etmektedir.

Artan Ekonomik İlişkiler

Modern İpek Yolu Projesinin Orta Kuşağı üzerinde yer alan iki ülke arasında ulaştırma alanında sağlanan işbirliğinin ticaret hacmine olumlu etkileri görülmektedir. 2016 yılında 124 milyon ABD Doları civarında seyreden Kazakistan ve Azerbaycan arasındaki ticaret hacmi, 2017 yılında 142 milyon ABD Dolarına, 2018 yılının ilk sekiz ayında ise 168 milyon ABD Dolarına yükselmiştir. Ayrıca, Kazakistan'da 800'ün üzerinde Azerbaycan sermayeli firma, Azerbaycan'da da 70'ten fazla Kazak şirket faaliyet göstermektedir. İki ülke arasında gelişen işbirliğine bağlı olarak yakın gelecekte ikili ticaret hacminin 300 milyon ABD Dolarına yükselmesi beklenmektedir.

Dağlık-Karabağ Sorununda Azerbaycan'a Kazakistan Desteği

Azerbaycan'ın Dağlık-Karabağ bölgesinin Ermenistan tarafından işgalinin ardından Kazakistan aktif bir siyaset izlemiştir. Dağlık-Karabağ sorunun ortaya çıkmasının hemen

ardından Rusya Devlet Başkanı Boris Yeltsin ve Kazakistan Lideri Nursultan Nazarbayev arabuluculuk girişimlerinde bulunmuşlardır. Dağlık-Karabağ Sorunun daha girift bir hal almasının ardından, AGİT Minsk Grubu çerçevesinde sürdürülen arabuluculuk çabaları da bu zamana dek başarıya ulaşmamıştır. Kazakistan Kurucu Cumhurbaşkanı Nazarbayev, her fırsatta Kazakistan'ın Azerbaycan'ın toprak bütünlüğünü desteklediğini dile getirmektedir.

İlişkilerdeki Büyük Potansiyel: Turizm

İki ülke arasındaki yoğun siyasi ve ticari ilişkilere paralel olarak turizm alanındaki ilişkilerin de önümüzdeki dönemde giderek artması beklenmektedir. Halihazırda iki ülke arasındaki turizm rakamları, diğer işbirliği alanlarındaki potansiyeli tam olarak yansıtmaya da yükseliş trendini sürdürmektedir.

Türk Konseyi'nin ön aldığı "Modern İpek Yolu Tur Paketi"nin tam olarak hayata geçirilmesinin, gerek iki ülke arasındaki turizm alanındaki ilişkilere gerek diğer ülkelerden bölgeyi ziyaret etmesi beklenen turist sayısına olumlu etkide bulunması beklenmektedir. Bu doğrultuda yapılan yatırımlardan biri olan ve 2017 yılında faaliyete başlayan Bakü-Tiflis-Kars Demir Yolu hattının da bölgede turizmin gelişimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Türk Konseyi ve Diaspora İşbirliği

2018 yılının Kasım ayında Türkiye Cumhuriyeti Yurtdışı Türkler Başkanlığı, Azerbaycan Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi ve Kazakistan Vatandaşlar Vakfı arasında diaspora politikalarına ilişkin bir protokol imzalanmıştır. Söz konusu protokol sayesinde üç ülke arasında diaspora alanında işbirliği olanaklarının artırılması hedeflenmektedir. Türkiye Azerbaycan Dergisi'nin de Türk Konseyi'ni oluşturan ülkeler arasındaki diaspora ilişkilerinin geliştirilmesine katkıda bulunacağına inanıyoruz ve size başarılar diliyoruz.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından hızla gelişen ve çeşitlenen Azerbaycan ve Kazakistan arasındaki ilişkilerin, yukarıda dile getirildiği üzere önümüzdeki dönemde de ivme kazanarak devam etmesi beklenmektedir. Bu çerçevede Türk Konseyi içerisinde hem ikili hem de çok taraflı ilişkileri geliştirmeye özel önem vermekteyiz.

“Türkiye – Azerbaycan Dergisi İki Kardeş Ülke Arasında Bağları Daha da Güçlendirecektir”

Fuad Muradov
Azerbaycan Cumhuriyeti
Diasporadan Sorumlu
Devlet Komitesi Başkanı

Halklarımız arasında tarihi dostluk, karşılıklı güven ve yüksek seviyeli işbirliğine dayanan Azerbaycan – Türkiye ilişkileri sürekli olarak gelişmektedir. Halkların aynı etnik kökene, dile, dine, medeniyete mensup olması ve karşılıklı bağlantılar bu iki ülkeyi her zaman birbirine kardeş kılmıştır.

Azerbaycan ile Türkiye her sevinçli ve kederli günde de birbirinin yanında olmuştur. Ulu Önder Haydar Aliyev’in “bir millet iki devlet” olarak karakteriz ettiği Azerbaycan – Türkiye devletleri arasındaki ilişkiler bugün her iki ülke yönetimi tarafından hayata geçirilen düşünülmüş amaç odaklı siyasetin mantıksal neticesi olarak daha yüksek seviyeye erişmektedir.

“Azerbaycan’ın kederi kederimiz, sevinci sevincimiz” diyen Atatürk’ün ülkemizde muhteşem anıtının dikilmesine Sayın İlham Aliyev son derece büyük önem vererek şu sözleri bildirmiştir; “Büyük Atatürk’ün anıtının Azerbaycan’ın başkenti Bakü’nün merkezinde dikilmesi bugünü tarihimize bayram günü olarak yazacaktır. Bu, Türkiye – Azerbaycan dostluğunun bayrağıdır, birliğin bayramıdır.”

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Azerbaycan ile Türkiye güçlü kardeşlik ve akrabalık bağları ile birbirine bağlı iki devlettir” fikri de bizim birliğimizi ve bir olmamızı özünde bulundurmaktadır.

Azerbaycan – Türkiye ilişkilerinin geniş kapsamı ve yoğun gelişimi bölgesel önem arz etmektedir ve istikrarın oluşturulmasına büyük katkılar sağlamaktadır. İşte aynı zamanda, bütün Türk dünyasının daha sıkı şekilde bir araya gelmesini sağlayan en önemli unsurdan biri de Türkiye–Azerbaycan ilişkileridir.

Muhterem Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev’in sözleri ile ifade edersek: “Türkiye – Azerbaycan ilişkileri, aynı zamanda bütün Türk dünyası içinde önemli rol oynamaktadır. Biz Türk dünyasının birleşmesi, Türk dili konuşan ülkeler arasında ilişkilerin gelişimi için ortak çabalar göstermektedir. Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri’nde, Rusya’da, Avustralya’da, Yakın Doğu’da ve dünyanın diğer bölgelerinde yaşayan Türkiye ve Azerbaycan insanlarının birbirinin gücünden ve tecrübelerinden yararlanmalarını beklemekteyiz... El ele, omuz omuza verecek, dayanışma gösterecek ve bütün Türk dünyasını aydın geleceğe götüreceğiz” fikirlerini de Türk dünyasının zorunluluğunu ifade etmektedir.

Halihazırda siyasi-iktisadi, medeni alandarda ülkelerimiz arasında yüksek seviyeli ilişkiler oluşmuştur. Bununla birlikte, ülkelerimiz arasında mevcut olan dostluk yalnız Azerbaycan – Türkiye ilişkileri ile bitmemeli, bu halkların evlatları bütün dünyada bir ağ oluşturmalıdır. Bugün dünyanın muhtelif ülkelerinde yaşayan milyonlarca Azerbaycan ve Türkiye Türkleri arasında ilişkilerin daha da güçlendirilmesine ihtiyaç durulmaktadır. “Türkiye Azerbaycan Dergisi” de işte bu zaruret de ileri gelmektedir. Ümit ediyorum ki, dergi ülkelerimiz ve özellikle de diasporalarımız arasında bilgi akışını daha da yoğunlaştıracak, karşılıklı ilişkileri daha da güçlendirecektir.

Dergiye çalışmalarında başarılar dilerim!

“Böyle Bir Vahşet Aklın, Vicdanın ve İnsafın Kabul Edeceği Şey Değildir”

Yalçın Topçu
Türkiye Cumhuriyeti
Cumhurbaşkanı
Başdanışmanı

Türkiye Azerbaycan Dergisi, Hocalı'da yaşanan insanlık dramı ve iki ülke arasındaki kardeşlik hakkında Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Yalçın Topçu ile bir röportaj gerçekleştirdi. Topçu, Türkiye Azerbaycan Dergisi'ne verdiği demeçlerde Hocalı ile ilgili olarak uluslararası camiadaki sessizliği eleştirdi ve *“Bu yüzyılda böyle bir vahşet aklın, vicdanın ve insafın kabul edeceği şey değildir”* diye konuştu. Azerbaycan ile ilgili birçok faaliyete imza atan ve Türk devlet kademesinde Azerbaycan konusunu en iyi bilen isimlerin başında gelen Topçu, Karabağ konusunda Türkiye'nin de tıpkı Azerbaycan gibi işgalin bir an önce bitmesi gerektiğini her fırsatta dile getirdiğini vurguladı. Türkiye ve Azerbaycan'ı “ikiz kardeş” olarak niteleyen Topçu ayrıca, Türkiye kamuoyunun da Hocalı'da yaşananlar konusunda son derece duyarlı olduğunun altını çizdi.

Hocalı'daki insanlık dramının üstünden 27 sene geçtikten sonra baktığımızda neler görüyoruz? Hocalı'da yaşananların bıraktığı izler nelerdir?

Yalçın Topçu: Yakın dönemin en büyük insanlık dramlarından birisi Hocalı'da yaşandı. Uzun yıllar önce Anadolu'da yaptıkları vahşetin bir benzerini Birleşmiş Milletler'in kararlarında da Azerbaycan toprağı olarak kabul edilen ve hakikatte de öyle olan Karabağ'da, Ermeni kuvvetleri 1992 yılında 25 Şubat'ı 26 Şubat'a bağlayan gece Hocalı kasabasında 83 çocuk, 106 kadın ve 70'den fazla yaşlı dâhil olmak üzere toplam 613 kişiyi katletti. Yaşananları yazan İzvestiya Gazetesi bile anlatacak kelime bulmada zorlanmış. Cesetler üzerinde yapılan incelemelerde birçoğunun yakılmış olduğu, gözlerinin oyulduğu tespit edildi. İnsanlık hamile kadınların karınlarındaki doğmamış bebeklere bile işkence edecek vahşeti nasıl izah edebilir,

bilemiyoruz. Bölgede yaşayan Azerbaycan Türklerinin toplu imhası, yani jenosit uygulanması söz konusuydu. Bu vahim olayın psikolojik sıkıntısını uzun yıllardır halen üzerinden atamayan mağdurlar var. Toplumsal olarak acılar halen taze. Bu yüzyılda böyle bir vahşet aklın, vicdanın ve insafın kabul edeceği şey değildir.

Hocalı'da Ermeni katillerinin yaptığı jenosit dramı aslında bir milletin birliğini ve dirilişini de sağladı. Milletimiz düşmanın asla uyumadığını, en küçük fırsatta kirlî yüzünü göstereceğini çok acı bir tecrübe ile anladı herkes. Dünya sessizliğe gömüldü, yapılan vahşeti izledi.

Hocalı'ya adaletin getirilmesi hakkında uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından herhangi somut bir inisiyatif alınmadığını maalesef üzümlere görüyoruz. Uluslararası toplum Hocalı'ya neden sessiz? Bu konuda dergimiz vasıtasıyla dünyaya nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Yalçın Topçu: Türk ve Müslüman haksızlığa uğrayınca dünyanın suspus olması yeni şahit olunan bir durum değildir. Dünyadaki egemen güçler açısından Türklere ve Müslümanlara karşı bir önyargı ve ötekileştirme olduğu Hocalı'da bir kez daha görüldü. Hocalı'ya susanlar Bosna'ya veya Filistin'e, Arakan'a çok mu tepki gösterdi sanki? Aynı merkezlerin hegemonyasında bir dünya kamuoyu söz konusu. Ancak Türk-İslam dünyası güçlü olursa dünyada bütün mağdur ve mazlumların sesi güçlü olur. Küresel çetelerin cirrit attığı bir dünyada ne adaletten ne de hakiki insanlıktan bahsedebiliriz. Bize ve Venezuela benzeri ülkelerin insanlarına bizden gayri dost yok.

Hocalı'da çekilen acıları görmeyen, feryatları duymayan ve bıraktığı izleri bilmek istemeyen bazı ülkelerde, asılsız Ermeni iddialarına dayalı yanlış kararlar alınmakta olduğunu görüyoruz. En son Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un 24 Şubat günü sözde soykırımı anma günü olarak ilan etmesi doğal ve haklı bir tepkiyle karşılandı. Bu ve benzeri kararlar karşısında Türkiye ve Azerbaycan nasıl hareket etmelidir?

Yalçın Topçu: Bitmez tükenmez bir tiyatro oyunu sergileniyor yıllardır. Ne tarihi gerçekler gözetiliyor ne de bilimsel çalışmalara kıymet veriliyor. Nefret ve önyargıların belirlediği bir kadim düşmanlık her Nisan ayında Türkiye'nin önüne geliyor. Gerçi hiçbir kıymet-i harbiyesi yoktur, havanda su dövüyorlar. Sözleri ve iddiaları hükümsüzdür. Tarih onları yalanlıyor. Yalancı ve iftiracı oldukları için arşivlerin açılması teklifine yanaşmıyorlar. 1915'e geline süreçte bir kısım ülkelerin gizli faaliyetleriyle Ermeni çeteler örgütlendi, silahlandırıldı, kışkırtılıp büyük Ermenistan vaadiyle birlikte yaşam duygusundan koparıldı ve belli bir süre terör ve çetecilik faaliyetleri ile eğitilip ardından nihayet ayaklandırıldı. Osmanlının en zayıf anında öldürücü darbe Ermeniler eliyle vurulmak istendi. Binlerce yıllık devlet tecrübesi olan Osmanlı öyle kolay pes edecek devlet değildi. Ermeni çetelerinin suikast ve yerli halka zulümlerine uzunca bir dönem sabredildi. Ne zaman ki bıçak kemiğe dayandı, bizce ve tarafsız kesimlerce de oldukça doğru, stratejik ve insani bir kararla "tehcir" uygulamaya konuldu. Tehcirin stratejik değeri devletin geçmiş doğru benzer uygulamalarından hareket edilmesidir. Vicdani yanı ise daha fazla kan dökülmesini önleme gayretidir.

Bundan 27 yıl önce Hocalı'da yaşanan dram, bir oldu bitile Ermenistan'a katılmak istenen Azerbaycan-Karabağ top-

raklarının Sovyet Rusya desteği ile Ermeniler tarafından işgali neticesinde gerçekleşti. Tıpkı 1915 döneminde Kars, Erzurum, Ardahan başta olmak üzere Anadolu'nun bazı bölgelerinde Ermeni çetelerinin Sovyet Rusya'dan güç alarak Türkleri katletmesi gibi. Esasında yaşanan acıların en önemli sorumlusu da Batı emperyalizmidir. Ruslar ve Batılı güçler Ermenileri kendi emelleri uğruna insafsızca, vicdansızca, bir maşa gibi kullanmışlardır. Ermeniler bunun hala farkında değiller. Bazı Avrupa ülkeleri sözde Ermeni soykırım iftirasını kendi iç siyasi çıkarları için kullanmaktadır. Lakin bu işten en büyük zararı da Ermenistan'da yaşayan Ermeniler görmektedir.

Bu mesnetsiz iddialar konusunda Azerbaycan ve Türkiye aynı tepkiyi göstermektedir. Durumu net şekilde STK'larımız üniversitelerimiz, basın organlarımız Batı kamuoyuna gösterecek çok güçlü bir ortak lobi oluştursalar, çok büyük bir faydası olur kanaatindeyim. Böyle bir ortak lobi faaliyeti vicdan taşıyan batı kamuoyunu harekete geçirebilir. En azından bu yolla Batı kamuoyunu doğru bilgilendirip kendi yönetimlerinin aldığı yanlış kararları engellemek mümkün olabilir. Türkiye'de çeşitli illerde yapılan birçok etkinlikle, Azerbaycan Türk'ü kardeşlerimize yapılan acımasız katliamları unutturmamak için çalışmalar yapılıyor ve kardeşlerimizin kederini paylaşmak için gayret sarf edildiğini görüyoruz. Birçok belediyemiz belediye meclisi kararlarıyla Hocalı soykırımını unutturmaman park ve heykeller yaptırdı.

Türkiye - Azerbaycan ilişkilerinde Hocalı'nın yeri ve önemi nedir?

Yalçın Topçu: Hocalı ortak acımızdır. Son yılların en büyük dramıdır. Değil Türk olmak, sadece insan olmak bile bu dramı bu vahşeti görmeyi ve en azından kınamayı gerektirir. Hocalı'daki vahşet büyük Türk milletine karşı bir meydan okumadır. Bunu görmezden gelmek mümkün müdür? Türkiye ile Azerbaycan arasındaki tarihi kardeşlik bağı bugün adeta altın çağını yaşıyor. Karabağ konusunda Türkiye de tıpkı Azerbaycan gibi işgalin bir an önce bitmesi gerektiğini her fırsatta dile getiriyor. Eminim ki, Azerbaycan'ın öz toprağı yakın bir zamanda hürriyetine kavuşacaktır. Hocalı şehitlerine verilecek en büyük hediye de bu olacaktır. Bu vesileyle Hocalı şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle yad ediyor, Azerbaycan - Türkiye tek millet ve ikiz kardeşliğinin sonsuza kadar sürmesini Cenab-ı Hakk'tan niyaz ediyorum.

Siz Türkiye'de Azerbaycan hassasiyeti bilinen ve bölgeyi yakından tanıyan siyasetçilerden birisiniz. Türkiye de Hocalı'da yaşananların anlatılması adına neler yapılmalıdır?

Yalçın Topçu: Türkiye kamuoyu en az Azerbaycanlı kardeşlerimiz kadar bu konuya duyarlıdır. Onlarca şehrimizde bu

dramı simgeleyen parklar ve heykeller var. Hemen her şehrimizde yıldönümleri büyük bir hüznle ve ciddi katılımlarla anılıyor. İki devlet de durumun hassasiyetini bilerek gerekli önemi atfediyor diye düşünüyorum. Nihayetinde Hocalı'da yaşanan, tarih kitaplarına konu olan bir vahşettir. Düşmanlık duygularını kaşıyalım demiyorum, ama mazlumun ahının ve kanının yerde kalmaması adına bilinçleri kuvvetlendirecek faaliyetler yürütülmelidir. Hocalı dramını yaşayanlardan hayatta olanlar Türkiye'de de olayların iç yüzünü anlatacak etkinliklerde bulunuyor. Ama bütün bu faaliyetlerin benzeri AB ülkelerinde ve ABD'de medya kuruluşlarımız, üniversitelerimiz, ticaret odalarımız ve STK'larımız eliyle yapılmasının çok faydalı olacağı kanaatini taşıyorum.

Sizin görüş ve önerilerinizi çok önemsiyoruz, söyleyecekleriniz bizim çalışmalarımıza önümüzdeki süreçte ışık tutacak bir yol gösterici olacak. Son olarak, dergimiz hakkında görüş, dilek ve önerilerinizi alabilir miyiz?

Yalçın Topçu: Azerbaycan ile Türkiye büyük lider Haydar Aliyev'in deyişiyle "bir millet iki devlet"tir. Ben de her fırsatta

"ikiz kardeş" tabirini kullanıyorum. Birimizin eline diken batsa, diğerinin yüreğine ateş düşer. Kiblemiz, soyumuz, kültürümüz, kökümüz hatta kaderimiz aynı. Bu birlikteliği, ortak kültürün güzelliklerini yansıtmamızın en güzel yolu medya ve kitle iletişim araçlarıdır. Bu noktadaki çabanızı kıymetli görüyorum ve takdirle karşılıyorum. Ortak geleceğimizin felsefesi ve heyecanı sizin gibi yayın organlarının çabalarıyla oluşacaktır. Bu noktada hem tarihi zenginliğimize vurgu yaparak hem de bugün dünya üzerinde yaklaşık 300 milyonluk bir potansiyeli olan Türk dünyasını da ihmal etmemeliyiz. Türk birliği fikrinin ve Türk-İslam birliği fikrinin dünya barışı için, medeniyet değerleri için Avrupa Birliği'nden daha büyük bir nimet olduğunu her fırsatta dile getirmeliyiz. Biz sıradan bir millet değiliz; dünyaya büyük medeniyetler hediye etmiş büyük bir milletiz. Bu noktada yeni nesillerin de özgüvenini artırıcı, analitik düşünce ile bilinçlenmesini sağlayıcı bir yaygın politikası takip etmenizi önerir, başarılarınızın devamını dilerim.

Şamil Ayrım: “Hedefimiz Türkiye ve Azerbaycan Bayraklarını Sonsuza Dek Beraber Dalgalandırmaktır”

Türkiye Azerbaycan Dergisi, Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) İstanbul Milletvekili ve Türkiye Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım ile iki kardeş devlet arasındaki üst seviyedeki ilişkilerden Karabağ’a, Azerbaycan’ın son yıllarda gösterdiği büyük gelişimden kültüre uzanan birçok konuyu konuştu.

İşte, Ayrım ile Türkiye Azerbaycan Dergisi’nin röportajı...

Sayın vekilim, öncelikle sizlere Türkiye – Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı seçilmeniz dolayısıyla tebriklerimizi sunmak isteriz ve başarılar dileriz. Milletvekili seçildiğiniz günden bu yana Azerbaycan’a birçok resmi ziyarette bulundunuz. Azerbaycan izlenimlerinizi sizden öğrenebilir miyiz?

Şamil Ayrım: Çok teşekkür ediyorum. Bizler de sizlerin çalışmalarını da yakında takip ediyor ve gururlanıyoruz. Türkiye – Azerbaycan ilişkilerinden söz edecek olursak, ilk olarak şunu belirtmek gerekir; bizim Azerbaycan sevdamız hiç bitmedi, bitmeyecek de... 1994 yılında beri Azerbaycan’a defalarca gittik. Bir dönem eşim ve çocuklarımla gittim, sonraki dönemde milletvekili ve aynı zamanda Türkiye – Azerbaycan Dostluk Grubu Başkanı olarak ziyaretlerim oldu. Milletvekilliği döneminden sonra 16 yıl boyunca sivil toplum kuruluşlarının örneğin; Marmara Grubu Vakfı’nın temsilcisi olarak Azerbay-

can’daki seçimlerde gözlemci olarak bulundum. Bütün bu temaslarda Azerbaycan ile Türkiye arasındaki ilişkilerin son derece sağlam bir zeminde devam etmesi için çaba gösterdim. Geldiğimiz son süreçte iki kez Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve bir kez de Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanımız Sayın Binali Yıldırım ile Azerbaycan ziyaretimiz oldu. Bilindiği üzere, artık cumhurbaşkanları ve meclis başkanlarının seçildiklerinde yurtdışında ilk ziyaretlerini Azerbaycan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ne (KKTC) yapması gelenek haline geldi. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ile yaptığımız ilk ziyarette şunu yakından görme fırsatını yakaladık; iki lider arasında gerçekten çok muthiş bir dostluk olmuş durumda. Samimiyetle söyleyebilirim ki, bu dostluk ve kardeşliğin iki ülke halkına da yansması dört dörtlüktür. Biz hep şunu ifade ediyoruz; “bir millet iki devletiz”. Azerbaycan’a yaptığım son seyahatlerde bağların daha da sıklaşmış olduğuna şahitlik ettim.

“Azerbaycan, Kafkasların Parlayan Yıldızı Olma Yönünde Kararlı Adımlarla İlerliyor”

Biliyorsunuz ki, ben Türkiye – Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı olarak seçildim. Ben her zaman şunu söylerim; “Türkiye’de 80 milyonluk bir Azerbaycan dias-

porası var.” Sebebine gelince, 12 Eylül’den önce mücadelelere baktığımızda o zaman hepimiz Azerbaycan’ın bağımsızlığı için mücadele eden bir yapıdaydık. Azerbaycan’da bağımsızlık hareketleri başladığı zaman, insanlar sokağa döküldüğünde bütün Türkiye ayakta idi. Bizler de o zaman bir genç olarak bu hareketin içerisindeydik. Allah’a şükür, Azerbaycan bugün bağımsız bir devlet ve almış olduğu tedbirlerle, süratli gelişimiyle dünyadaki itibarlı devletler arasına gelmiş durumdadır. NATO ile, Avrupa Birliği ile, Birleşmiş Milletler ile diyalogları son derece güzel şekilde devam ediyor. Komşularıyla ilişkileri Ermenistan hariç gayet iyi gidiyor. Azerbaycan hem bölgesinde takip ettiği politikalar hem de diyalogları sayesinde Kafkasların parlayan yıldızı olma yönünde kararlı adımlarla ilerliyor.

İki ülke arasındaki ilişkiler her noktada çok iyi bir aşamaya gelmiş bulunuyor ama yine de bizim Türkiye – Azerbaycan ilişkilerinde yapacak daha çok şeyimiz olduğunu görüyorum. Mesela biz Iğdır, Kars ve Ardahan bölgesindeki hemşehrilerimiz için istenilen iş potansiyelini ve trafiğini yaratamadıklarını görüyoruz. Üniversitelerimizde okuyan birçok gencimizin zaman zaman sorunları da oluyor ama neticede bugün Azerbaycan’dan gelip Türkiye’de tahsil alan on binden fazla öğrencimiz var. Aynı şekilde Türkiye’den de Nahçıvan ve Azerbaycan’ın çeşitli şehirlerine giden Türk gençleri de orada eğitim görüyorlar. İki ülke arasında evlilikler oluyor ve akrabalıklar kuruluyor. Bunun yanında Azerbaycan – Türkiye ilişkileri gerek ticari gerek sosyal alanda, her alanda gelişerek devam ediyor.

Türkiye ve Azerbaycan ilişkilerini son derece güzel bir biçimde özetleyen “bir millet iki devlet” tabiri hakkında düşünceleriniz nelerdir? Azerbaycan’da yaşanan gelişim sürecini bizlere nasıl özetlersiniz?

“Ermenistan Karabağ’daki işgalini Bitirmedikçe Sınırlarımızı Açmamız Düşünülemez”

Şamil Ayrım: Biz aynı milletin iki devletiyiz. Azerbaycan’da yaşayan kardeşlerimiz ile Türkiye’de yaşayan kardeşlerimiz arasında hiçbir problem bulunmamaktadır. İki ülkenin de iyi yönetilmesi lazım ve ilişkilerin sağlıklı şekilde devam etmesi gerekmektedir. Hatırlarsanız Ermenistan ile sınırların açılması ile ilgili süreci hatırlarsanız birtakım olumsuzluklar olmuştu ve en sonunda Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan Azerbaycan Parlamentosu’na giderek “Ermenistan Azerbaycan topraklarından çekilmedikçe, bizim sınırlarımızı açmamız gibi bir şey düşünülemez. Bunu bütün dünya duysun, Azerbaycanlı kardeşlerimiz de rahat olsun” şeklinde çok önemli bir konuşma yapmıştı. Bu, altı çizilmesi gereken son derece önemli bir mesajdır. Biz o sınırları kapatırken gerekçemiz Azerbaycan topraklarının beşte birinin işgal edilmesi idi, Karabağ’daki Ermenistan’ın hukuksuz işgali sonucunda 1 milyon insanın kaçkın durumuna düşmesi idi. Bu şartlar ortadan kalkmadan sınırın açılmasının mümkün olmadığını da Sayın Cumhurbaşkanımız net bir ifadeyle söylemişti.

İki ülke tarihi olarak da kurtuluş mücadelelerinde birbirine önemli destek bulunmuş iki kardeş devlettir. Azerbaycan’dan gelen askerler, Çanakkale Cephesi’nde savaşmış, Türkiye’nin bağımsızlığına giden yolda can vermiş, şehit olmuşlardır. Yine benzer şekilde bu sene Bakü’de mükemmel bir törenle 100. yılını idrak ettiğimiz Nuri Paşa komutasında Anadolu’dan giden Kafkas İslam Ordusu’nun Bakü’yü düşman işgalinden kurtarması iki tarafı birbirine daha da yakınlaştırmış, ortak tarih bilimizin oluşmasına büyük katkıda bulunmuştur. Türkiye, diplomatik alanda her zaman Azerbaycan’ın yanında olması-

nın yanı sıra Azerbaycan'ın bağımsızlığını tanıyan ilk devlettir. Tarihi, kültürel, sosyal alanlardaki yakınlık sonraki dönemlerde askeri alana da yansımış, Türkiye ve Azerbaycan ordularının düzenlediği ortak tatbikatlar başlamıştır. Bütün bunlara bir de Bakü - Tiflis – Ceyhan Petrol Boru Hattı, Bakü – Tiflis – Erzurum Doğalgaz Boru Hattı, Bakü – Tiflis – Kars Demiryolu ve TANAP da eklenince Türkiye – Azerbaycan ilişkileri iyice pekişmiştir. 2010 senesinde iki devlet arasında kurulan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi, ikili ilişkileri daha da ileri bir aşamaya taşıdı.

Bölgesel enerji ve ulaştırma projeleri iki ülke ilişkilerinin somut alana yansımaları olarak da değerlendiriliyor. Türkiye – Azerbaycan ilişkilerinde bu stratejik projeler nerede durmaktadır?

Şamil Ayrım: Yıllar evvel bir diaspora toplantısında Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev “Ermenistan, yalnız bir devlet olarak kaldı” diye bir cümle kullanmıştı. Sebebi şudur; Ermenistan Bakü – Tiflis – Ceyhan Petrol Boru Hattı, Bakü – Tiflis – Erzurum Doğalgaz Boru Hattı, TANAP ve Bakü – Tiflis – Kars Demiryolu’nun dışında kaldı. Eğer Ermenistan işgal ettiği topraklardan çekilmiş olsaydı belki bu büyük projeler içinde olacaktı ve halkı bu derece fakir ve moralsiz olmayacaktı. Bu projeler, Türkiye – Azerbaycan ilişkileri açısından son derece önemlidir. Artık dünyaca kabul gören projelerle Azerbaycan petrolünün ve doğal gazının dünya piyasalarına açılması kayda değer gelişmelerdir. Biliyorsunuz, son olarak TANAP ile Azerbaycan gazı Avrupa’ya kadar gidecek. Bunlar çok önemli ve uluslararası kamuoyunun da büyük bir bölümünün desteğini alan projelerdir. TANAP’ta BP’nin ve başka kuruluşların ortaklık payı var, Türkiye’nin payı da burada yüzde 30 civarındadır.

Dolayısıyla, projeler dünyaya mal olmuştur. Aynı zamanda bu projeler bölgeye huzuru, refahı getiren projelerdir. Bu projelere gerçekten sahip çıkmak lazım. Hem ekonomik hem de siyasi açıdan önemleri büyüktür. Ekonomik açıdan bakıldığında kayda değer bir istihdam sağladığını ve birçok insanın buralardan hayatını kazandığını görüyorsunuz. Belirttiğimiz Siyasi bağlamda da Türkiye – Azerbaycan ilişkilerini son derece güçlü bir hale getirdiği bellidir. Rahmetli Haydar Aliyev’in bu projeler yapılırken ifade ettiği “İki ülkeyi öyle birbirine bağladık ki, artık hiç kimse ayıramaz” sözleri günümüzde daha da iyi anlaşıl-maktadır. İlişkilerimizin gelişerek devam etmesi, yeni projeler ve aktivitelerin ortaya çıkması lazım.

“Türkiye Mezunları Azerbaycan’da Başarılı İşler Yapıyor”

Ben 1995 yılında milletvekili olduğumda dış komisyonlarda ve NATO’da görevliydim. Yurtdışına gittiğim zaman, Azerbaycan ilk bağımsızlığını elde ettiği dönemde Azerbaycan büyükelçiliklerinde gençler yoktu, hatta bazı büyükelçilikler Türk büyükelçiliklerinden destek alıyorlardı. Bugün yurtdışına gittiğinizde, her Azerbaycan büyükelçiliğinde iki üç dil bilen pre- zentabl gençler görüyorsunuz, bu çok önemlidir. Azerbaycan bu süre içerisinde bir taraftan ekonomisini güçlendirirken diğer taraftan da gençlerine vermiş olduğu değerle bu açığı kapattı. Azerbaycan’ın yeni bağımsızlığını elde ettiği yıllarda, Büyük Öğrenci Projesi ile Türkiye, Türk devletlerinden gelen öğrenciler için burs programını başlatmıştı. 10 bine yakın öğrencinin Türkiye’ye geldiği bu proje kapsamında Azerbaycan’dan gelen öğrencilere yaklaşık 5100 kontenjan ayrılmıştı. Bugün Türki-

ye'deki üniversitelerden mezun olan öğrencilerin çoğu Azerbaycan'da iş sahibiler ve çok başarılı mühendisler, doktorlar var. Ben o gençlerimize şunu söylüyordum; "Siz bu coğrafyada köprü vazifesini göreceksiniz". Türkiye ile Azerbaycan'ın Rusya ve Kazakistan, Kırgızistan gibi Orta Asya'daki diğer ülkelerle bağlantı sağlaması bakımından önemleri büyüktü çünkü çok iyi Rusça biliyorlardı. Artık şimdi geline nokta, Azerbaycan Hükümeti ciddi miktarda dünyanın en iyi üniversitelerine burslu öğrenci gönderiyor. Bu da çok önemlidir.

Özetle, Azerbaycan gelişiyor. Türkiye olarak bizim desteklerimiz de her zaman olduğu gibi en üst seviyede devam ediyor. Bugün Türkiye, sadece enerji konusunda değil savunma sanayi konusunda Azerbaycan ile ciddi bir işbirliğine girmiş durumdadır. Türkiye'de üretilen birtakım tankların, insansız hava araçlarının ortak üretimi ve bu alanda birçok projenin geliştirilmesi konusunda adımlar var.

“Azerbaycan'da Petrol Dışı Sektörlerde de Büyük Yatırımlar Yapılıyor”

Birkaç sene önce dünyada petrol fiyatlarının gerilemesinden sonra, Azerbaycan petrol dışı sektörlerde büyük yatırımlar yaptı. Özellikle tarım sektöründe önemli gelişimler yaşandı. Azerbaycan seracılık sektöründe çok geride olmasına rağmen şu anda çok ileri bir noktaya gelmiş bulunmaktadır. Azerbaycan'da yetiştirilen domates, biber gibi tarım ürünleri Rus pazarına süratle gidiyor. Azerbaycan terk etmiş olduğu pamuk üretimine yine bu dönemde başladı ve şimdi ülkede uçsuz bucaksız bir pamuk ekimi var. Kardeş ülkemiz Azerbaycan, petrolün sonsuz olmadığını fark ederek ve bir gün biteceğini bilerek hummalı bir çalışmaya girişti. Bu alandaki politikalar, tarıma, hayvancılığa ağırlık vererek devam ettiriliyor.

“Azerbaycan Diplomasi Akademisi Son Derece Modern Bir Üniversite”

Bilim, iletişim ve inovasyon sahasında da Azerbaycan dev adımlar atıyor. Birkaç sene evvel, Azerbaycan Dışişleri Bakan Yardımcılığını da yürüten Hafız Paşayev'in rektörü olduğu Azerbaycan Diplomasi Akademisi'ne (ADA) gittiğim zaman birçok genç kardeşimizi gördüğümde, nereden geldiklerini sormuştum. Yetkililer, bu Azerbaycanlı kardeşlerimizin yurtdışında profesör, doçent olduktan sonra Azerbaycan'daki bu üniversiteye geri getirildiğini söylemişlerdi. ADA, son derece modern ve dünyadaki en üst standartlarda eğitim veren bir üniversite olma özelliğini taşıyor. Azerbaycan bir taraftan yurtdışına öğrenci gönderirken içeride de kendi üniversite kalitesini yükseltmek için bir çaba içerisinde. Her sahada Azerbaycan'ı artık yüksek noktalarda görmek mümkün. Ülke içerisinde ayrıca şehirlerin gelişmişlik seviyelerini artırmak için büyük çabalar var. Bunlar kolay işler değil, zaman alacak işlerdir. Azerbaycan'ı hiçbir zaman Türkiye ya da başka herhangi bir ülke ile mukayese etmemek gerekir. Azerbaycan, 70 sene komünizm pençesinde varlığını korumayı başarmış; hürriyeti olmayan bir toplum inancını, dinini, kendi kültür varlıklarını, örfünü, adetini, tarihi bağ-

larını muhafaza ederek bugüne kadar gelmiş ve bunları da çok güzel şekilde sergilemektedir.

“Azerbaycan Sağlam Adımlarla İlerliyor”

Bunların yanında Azerbaycan turizm alanında da son iki üç senedir ciddi bir mesafe kat etmeye başladı. Turizm yatırımlarının, otel imkanlarının sadece başkent Bakü'de değil, bütün önemli merkezlerde arttığını görüyoruz. Bu da bir başka önemli gelişmedir. Bildiğiniz gibi, Hazar'ın statüsünün belirlenmesi konusunda bir anlaşma imzalandı ve Azerbaycan buna riayet ediyor. Azerbaycan sağlam adımlarla ilerliyor. Özellikle yönetim kademesinde özellikle bakanlar seviyesinde bir geliştirme hareketini görüyoruz. Bu durum gayet doğaldır. Bakanlar, bakan yardımcılar ve bürokratik kadrolarda eski sistemden gelen zihniyet yerini yeni jenerasyona bırakmak durumundadır. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Sayın İlham Aliyev'in liderliğinin yanı sıra Azerbaycan'ın First Lady'si ve Cumhurbaşkanı 1. Yardımcısı Sayın Mihriban Aliyeva'nın da özellikle eğitim, sağlık konusunda faydalı çalışmalarını da görüyoruz. Ne zaman Azerbaycan televizyonunu açsak muhakkak Sayın Aliyeva'nın eğitimle ilgili bir faaliyet içerisinde olduğunu görüyoruz. Eğitime önem vermek bir ülkenin geleceğidir. Bunu önemsiyoruz. Sadece ilkokuldaki değil ana okulu seviyesinde de gelişimi görüyoruz. Azerbaycan sadece üniversitelere değil aynı zamanda engellilere, yoksullara da sahip çıkan bir yapı içerisinde ve sosyal devlet anlayışı uygulama çabasıdadır.

“Ermenistan'ın Sözde Soykırım ve Karabağ Konusundaki Çabaları Nafile”

Azerbaycan bütün bunları yaparken, Türkiye ile ilişkilerini devam ettiriyor ve Türkiye'den destek alıyor öbür taraftan da dünyanın en gelişmiş ülkeleriyle irtibat halinde. Azerbaycan en yüksek teknolojiyi ülkeye getirme çabasında, bu da son derece önemlidir. Düşük bir teknolojiyi alıp ileride tókezleyeceğine en son teknoloji ile yoluna devam ediyor. Yakın bir zamanda, Azerbaycan'ın AzerSpace 2 isimli uydusu da uzaya gönderildi. Bölgede söz sahibi olan bir Azerbaycan'ı görüyoruz. Gayet uyumlu ve diyalog halinde bir ülke profili çiziyor. Ermenistan'ın bütün provokasyonlarına rağmen hiçbir tahrikine kapılmayan bir Azerbaycan'ı görüyoruz. Özellikle Ermenistan'a baktığımız zaman sözde Ermeni soykırımı ve Karabağ hadisesini bütün uluslararası kurumlarda savunup bu konularda haklı olduklarını ifade etmeye çalışıyorlar ama bunlar nafile.

“Azerbaycan'ın Diaspora Faaliyetlerinin Organize Bir Yapıda Olduğunun Farkındayız”

Azerbaycan'da memnuniyetle izlediğimiz bir diğer konu diaspora çalışmalarıdır. Artık Azerbaycan'ın diaspora faaliyetlerinde geçmişten farklı olarak birçok yayın görüyoruz. Bu işle ilgilenen birçok genç insanın ve organize bir yapının olduğunu farkındayız. Türkiye ile de bu konuda iyi bir diyalog içerisindeler. Neticede Türkiye'nin başında sözde Ermeni soykırımı belası var. Azerbaycan'da da Karabağ işgal edilmiş. İkisinde de Ermenistan baş rolü oynuyor. Çabamız Türkiye olarak da sözde soykırım ile ilgili her alanda donanımlı olmak yönündedir. Her alanda yeterli kitabımızın, birikimimizin olması gerekir.

Özellikle sosyal medyayı etkin kullanmak son derece büyük önem arz ediyor, gençlerimizi çok iyi yetiştirmemiz lazım. Şunu söyleyebiliriz ki, Türkiye’de on yıl öncesine nazaran çok ciddi mesafe kat edilmiş durumdadır. Bu konuda Türkiye’de çok ciddi yayınlar var. Azerbaycan’da ise bu konunun üzerine bizden daha evvel daha organize bir şekilde eğildiler. Ermenistan Karabağ hadisesinden beslenen ve bütün yapısını onun üzerine kurmuş durumdadır, buradan Azerbaycan’ı sıkıştırmak istiyor ve topraklardan çekilmemek konusunda ısrarcı davranıyor. Azerbaycan ise sulh yoluyla bu sürece devam etmek istiyor.

Bildiğiniz gibi, Ermenistan enerjisi ve güvenliği başta olmak üzere her şeyini Rusya’ya kiralamış, adeta ikinci bir

Rusya gibi orada duran bir devlettir. Azerbaycan bunlara rağmen kendi kabuğundan çıkmış, Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği üzere “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilkesiyle siyasetini yönlendirmiştir. Sayın Haydar Aliyev de aynı şeyleri söylüyordu, “Biz bu işi sulh ile halletmek durumundayız” diyordu. Neticede onun çabalarıyla Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi’nde dört adet karar alındı. O kararların özeti; Ermenistan’ın işgalci devlet olduğu ve Karabağ’dan çekilmesi gerektiği idi. Buna benzer kararlar birçok uluslararası kurumda alındı ama maalesef bu kararların gerekleri yerine getirilmedi ve çifte standart uygulandı. Minsk Grubu, 26 senedir görevini yerine getirmedi. İlerleyen süreçlerde bu konuda bazı gelişmeler yaşanabilir çünkü bu konunun çözülmesi lazım.

“Ermenistan, Komşularıyla Barış İçerisinde Olmadığı Müddetçe Rahat Yaşayamaz”

Bugün daha bu sabah haberlerde okudum; yine Ermenistan, kaynıyor. Ermenistan'ın yeni başbakanı Paşinyan yine halkı erken seçim isteğiyle ayaklanmaya davet etmiş çünkü parlamentonun kendi belirlediği bir şekle girmesini istiyor. Ermenistan, komşularıyla barış içerisinde olmadığı müddetçe rahat yaşayamaz. Azerbaycan doğru yolda. Türkiye olarak ne yapmak lazım? Azerbaycan'ın iç işlerine karışmak hakkımız yoktur ama Azerbaycan'ın ilerlemesi için, Azerbaycan bayrağının sonsuza kadar dalgalanması için bize düşen görev Azerbaycan'ın yanında olmaktır. Ticaretten sanata, kültürden siyasete birçok alan çok çeşitli şeyle yapılıyor. Bu diyalogları sağlıklı elden götürmek gerekir.

“Azerbaycan Kültürünü Türkiye’de Hep Yaşattık”

Biz yıllarca, o kültürden olduğumuz için Azerbaycan kültürüne sahip çıktık ve o kültür Türkiye’de hep yaşadı. Evlerimizde yemeklerimiz, folklorumuz, geleneklerimiz, konuşma tarzımızı bugüne kadar biz hep yaşattık ve Azerbaycan’da da bu varlıklar hep korundu. Komünizmin etkisinde Azerbaycan da dik durdu ve bugünlere kadar geldik. Bundan sonra artık yeni nesillere bunların yanında daha farklı şeyler de devretmek gerekir. İş imkanlarını geliştirmek ve onların önünü açmak lazım. Bu dönemde hem Türkiye hem de Azerbaycan tarafından çok önemsenen Türkiye – Azerbaycan Dostluk Gurubu Başkanı olarak bizlere düşen; daha aktif çalışmaktır. Bu çalışmaları inşallah ilerleyen günlerde daha detaylı bir söyleşimizde size daha kapsamlı olarak aktarırız. 90'lı yıllardan bu yana Türkiye’ye gelen Azerbaycanlı vatandaşlar arasında kimlikleri olmayan birçok kişi var. Azerbaycan'ın Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi ve Azerbaycan Büyükelçiliği yetkilileri ile hükümetimiz arasındaki birtakım görüşmelerden sonra bunlara Azerbaycan hükümetinin bu insanlara kimlik vermesi ve Türk hükümetinin de oturma izni vermesi doğrultusunda bir gelişme oldu. Bu ay içerisinde diaspora komitesi temsilcileri burada bazı görüşmeler yaptılar. Bize düşen bu kardeşlerimizin mağduriyetini giderek her türlü çabanın yanında el birliğiyle olmaktır. Birçok çocuk kayıt altında olmadan okuma çağına gelmiş bir durumda ama çözülmeye başlandı ve önümüzdeki günlerde inşallah tam olarak da çözülecektir. Türkiye – Azerbaycan ilişkilerinde her alanda hareket oldukça bazı noktalar da pürüzler de çıkabiliyor ama bunları da çözmemiz gerekir. Bizim en büyük görevimiz; sorunları ötelemekten zamanında hemen çözmek olmalı. Bazı sorunları zamanında çözmediğinizde bir alanı kalmıyor ve daha büyük sorunlara sebep oluyor. Ben ümit ediyorum ki, önümüzdeki dönemler ülkemizdeki ekonomik sıkıntıyı da aşacağız ve komşularımızla olan ilişkilerimiz de rayına oturacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın son yapmış olduğu ABD ve Almanya ziyaretleri çok

önemlidir. Irak'taki gelişmeleri yakından takip ediyoruz. Suriye'deki çözüm ile ilgili Astana Süreci'ni önemsiyoruz, bu çerçevede Rusya ve İran ile diyaloglarımız devam ediyor. Türkiye, kaderimiz olan bu coğrafyada elinden gelen doğru şeyleri yapmak durumundadır. İnşallah Azerbaycan ile ilişkilerimiz çok daha sağlıklı ve problemsiz olarak devam edecek.

Sayın Ayrım, siz Azerbaycan kökenli bir milletvekili, aynı zamanda Türkiye Azerbaycan Arası Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve tecrübeli bir siyasetçi olarak iki ülkede yaşayan insanlara dergimiz vasıtasıyla neler söylemek istersiniz? Türkiye ve Azerbaycan kamuoylarına mesajınızı da sizlerden alabilir miyiz?

“Bizim İçin Önemli Olan Türkiye’nin ve Azerbaycan’ın Bayraklarının Sonsuza Kadar Dalgalanmasıdır”

Şamil Ayrım: Teşekkürler. Öncelikle, şunu ifade etmek isterim; kökleri Azerbaycan'a dayanan bir parlamenterim, sadece benim değil eşimin, bütün yakınlarımda kökleri Azerbaycan'a dayanıyor. Biz her şeyden evvel Türkiye Cumhuriyeti'nin şerefli, onurlu bir vatandaşıyız. Allah, bize üçüncü dönem bu ülkenin milletvekili olma fırsatını verdi. Bu dönemde yine partim bana Azerbaycan ile parlamentolar arası dostluk grubu başkanlığı görevini tevcih etti. Bu, bizim için önemli bir görevdir. Gençliğimizde de aile olarak da bizim büyüklerimiz de Azerbaycan'ın bağımsızlığı için mücadele eden bir aileydik. İğdirimizin, Karsımızın ve bölgemizde Azerbaycan'a gönül veren herkesin mücadelesi gibi bizim de ailemiz Azerbaycan'ın bağımsızlık mücadelesi için Türkiye’de gerekli çalışmaların içerisinde oldu. Allah'a şükür bugün Azerbaycan ikinci defa bayrağını dalgalandırmayı başaran bağımsız bir devlet. Bizim için önemli olan Türkiye’nin ve Azerbaycan’ın bayraklarının sonsuza kadar dalgalanmasıdır. Birinci hedefimiz budur. Bunun için de az önce de geniş şekilde ifade ettiğim üzere Azerbaycan'ın iç işleri bizi fazla ilgilendirmiyor. Bizim için önemli arz eden konu bağımsızlığı ve Azerbaycan'a ne katkı yapabileceğimiz ne önerebileceğimiz, farklı olarak neler yapabileceğimizdir. Uluslararası arenada Azerbaycan'ın yanında nasıl olabiliriz veya Azerbaycan'da ticaretin ve başka alanların geliştirilmesi adına ne tavsiyelerimiz olabilir, Azerbaycan'dan gelen önerilerden nasıl kazanımlar sağlarız gibi yapıcı konuların içerisinde olmak istiyoruz. Azerbaycan'ı gerçekten çok seviyoruz. En büyük hedeflerimizden bir tanesi Türkiye’deki Azerbaycan için yüreği çarpanların kurdukları derneklerden oluşan bu dağınık yapıyı hep birlikte toplamak. Tıpkı bağımsızlık mücadelesi dönemindeki gibi beraber tek bir ses olarak hareket edersek, Azerbaycan'ın sesi de daha güçlü çıkacaktır. Bu fırsatı verdiğiniz için sizlere çok teşekkür ediyorum. İnşallah yeni yayın döneminiz ülkemize ve Azerbaycan'a hayırlar getirir.

Modern Dünyanın Gözleri Önünde Gerçekleşen İnsanlık Dramı:

HOCALI KATLIAMI

Ayşe Keşir

AK Parti Demokrasi Hakem Kurulu Üyesi,

Düzce Milletvekili,

Türkiye-Azerbaycan Parlamentolar

Arası Dostluk Grubu Üyesi

Hocalı katliamı, modern çağın, insanlık tarihinde kara bir leke olarak yerini aldı. Resmi rakamlara göre, Ermeni güçlerinin saldırılarında, 613 Azeri kardeşimiz katledilmiştir. Bunun haricinde 500'e yakın sivil ağır yaralanırken 1250'den fazla kişi esir düşmüştür. Bu esirlerden 68 kadın ve 28 çocuğun da içinde bulunduğu 150 esirden bir daha haber alınamamıştır. Ermenistan tarafından bugüne kadar esirlerin akıbetiyle alakalı hiçbir açıklama yapılmamıştır. Dönemin Ermenistan Savunma Bakanı, Ermenistan'ın önceki dönem cumhurbaşkanlarından Serj Sarkisyan bir gazetecinin sorusu üzerine Hocalı Soykırımı'yla ilgili şu yanıtı vermiştir: *"Hocalı'ya kadar Azerbaycanlılar, bizim sivillere saldıramayacağımızı düşünüyordu, fakat Hocalı'da biz bu kalıbı kırdık."*

“Hocalı Katliamını Kimler, Nasıl Kabul Ediyor?”

Azerbaycan Meclisi, 1994'de 613 vatandaşının katledildiği olayı, "Hocalı Soykırımı" olarak kabul etti. Hocalı'da yaşanan olayları 9 ülke "soykırım" olarak tanıyor. Bunların içinde Meksika, Çek Cumhuriyeti, Bosna Hersek gibi ülkeler bulunuyor. Hocalı Katliamı'nı 5 ülke parlamentosu kınarken, ABD'den 16 eyalet yaşananları "soykırım" olarak gören kararları kabul etmiş durumdadır. Türkiye Cumhuriyeti olarak biz, Hocalı'da yaşananları resmi olarak "katliam" olarak kabul ediyoruz. İnsan Hakları İzleme Örgütü, Hocalı'yı, Dağlık Karabağ Savaşında

işlenen "katliam" olarak kayıtlara geçirdi. Ne yazık ki BM, henüz resmi bir karar almış değil. Ancak 1993'de BM, Ermenistan'ı kınadı ve 822 sayılı kararla, Ermenistan'dan işgal ettiği Azerbaycan topraklarını terk etmesini istemiştir. bugün hala Azerbaycan topraklarının yüzde 20'si Ermeni işgali altında bulunuyor. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi, *"Ermenilerin tüm Hocalı sakinlerini katletti"* ifadesinin yer aldığı bir bildiriye imza atmış durumdadır. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, 1996 yılında Erivan'ı kınayarak, Azerbaycan toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesini talep etti. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2010 yılında Hocalı'da yaşananlar, savaş suçları veya insanlık aleyhinde suçlarla eşdeğer olarak görüldü ama henüz resmi bir karar almış durumda değildir. Dünyanın bu tür acıları kendince kategorize etmesi ve standart bir perspektiften değil de yanlı yaklaşması ne yazık ki güven sarsıcı bir durumdur.

“Soykırım “Katliamın” Tanıkları”

Tüm dünya, Cingiz Mustafayev'den en acı hatıralara tanıklık etti. Olay yerine gelerek ilk çekimleri yapan, sonradan Ermeniler tarafından şehit edilen Azerbaycan Milli Kahramanı Cingiz Mustafayev kendi kaleminden Hocalı katliamını tüm dünyaya şu şekilde aktarmıştı;

"Yüzlerce insan cenazesi... Çoğu yakın mesafeden, kafası taranarak öldürülmüş 2 yaşından 15 yaşına kadar olan çocuk, kadın ve ihtiyar cesetleri... Cesetlerin durumundan da

anlaşıyor ki onlardan herhangi biri karşı koyamamış, kaçmaya yeltenmemiştir. Onlar, Ermeniler tarafından son derece soğukkanlılıkla, vahşilikle katledilmişler...

Soykırımın yapılmış olduğu ve onun izlerini taşıyan yere iki askeri helikopterle 28 Şubat'ta ilk olarak biz geldik. Biz daha havada iken 500 metre civarındaki alanın insan cesetleriyle örtülmüş olduğunun şahidi olduk. Helikopterden iner inmez atışma başladı. Yanımızda bulunan polisler... 4 cenazeyi helikoptere bindirebildiler. Gördüğümüz manzara insanı delirtiyordu. Bir türlü kendimize geleliyorduk. Mart'ın 2'sinde yabancı gazetecilerle o yere geldiğimizde tekrar aynı durumla karşılaştık; ama cenazeler daha kötü hale salınmış, Ermeniler tarafından onlara hakaret edilmişti. Anlaşılan, Ermeni cellatları her gün bu vahşilikleri tekrarlamaktan zevk alıyorlardı..."

“Ruhun şad olsun Mustafayev...”

20. yüzyılın sonunda modern dünyanın gözleri önünde gerçekleşen Hocalı Katliamı, aslında insan hakları yaklaşımında nasıl da çifte standart olduğunun da bizlere göstermiştir. “Dünya beşten büyüktür” diyerek tüm dünyada, adalet ve hakça paylaşımın savaşının veren Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, tüm mazlum coğrafyalarda olduğu gibi aynı

kandan beslendiğimiz kardeşlerimizin de dostu, yareni olmuştur. Biz Azerbaycan ile tek millet iki devletiz. Son 15 yıllık yakın siyasi tarihimizdeki ikili ilişkilerimiz de göstermiştir ki, Azerbaycan'ın acısı acımız, sevinci sevincimizdir.

Türkiye Azerbaycan Dergisi'ne yayın hayatında başarılar diliyorum. Derginin faaliyetleriyle kardeş hukuku olan iki devlet arasındaki köprüler daha da sağlamlaşacaktır.

Hazar İbrahim: “Hocalı İçin Uluslararası Arenada Adalet Arayan Azerbaycan Bu Konuda Türkiye’ye Desteğinden Dolayı Teşekkür Ediyor.”

Hocalı’da yaşana insanlık dramı hakkında Azerbaycan’ın Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim ile bir röportaj gerçekleştirdi. Türkiye’ye Hocalı’da yaşanan soykırımın duyurulması konusundaki çabalarından ve bununla ilgili yapılanlardan ötürü teşekkür eden İbrahim, Hocalı ile ilgili faaliyetleri hakkında da dergimize bilgiler verdi. İbrahim, “Türkiye’deki Azerbaycan sevgisi ve karşılıklı olarak Azerbaycan’daki Türkiye sevgisi her iki halkın her zaman birbirinin iyi yanında birlik ve dayanışma içerisinde olmasının göstergisidir. Azerbaycanlılar her zaman Türkiye’yi kendilerinin ikinci vatanı olarak görmüşler.” ifadeleriyle iki ülkenin ilişkilerinin yakınlığını ve kardeşliği vurguladı.

Türkiye Azrbaycan Dergisi’nin Hazar İbrahim ile yaptığı “Hocalı Özel Röportajı”

Sayın İbrahim, Türkiye’de görevinize başladığınız günden bu yana son derece aktif bir şekilde çalışmalarınıza devam ediyorsunuz. Bu durum, Türkiye ile Azerbaycan arasındaki kardeşliğin de açıkça görülmesini beraberinde getiriyor. Hüzünle andığımız Hocalı Soykırımı’nın 27. senesinde birçok etkinliğe katıldınız. Bu etkinlikler hakkındaki gözlemlerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Hazar İbrahim: Malum olduğu üzere Azerbaycan ile ilgili konular Türkiye kamuoyu tarafından her zaman özel ihtimamla karşılanmakta, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün de dediği gibi Azerbaycan’ın sevincinin Türkiye’de sevinçle, kederinin ise hüzünle karşılandığının her zaman şahidi oluyoruz. Kardeş Türkiye devleti ve halkı topraklarımızın işgalinin ilk gününden itibaren Azerbaycan’ın adaletli pozisyonunu desteklemiştir. Her sene, özellikle Şubat ayı boyunca “Hocalı Soykırımı” Türkiye’nin dört bir yanında çok sayıda farklı düzeylerde etkinliklerle anılmaktadır.

Bu sene sadece Ankara’da Kızılcaham Hocalı Soykırımı Anıt ve Müzesi’nde, Keçiören Soykırım Anıtı önünde, Gazi ve Bilkent üniversitelerinde, Türkiye Barolar Birliği’nde, Türk Dünyası Parlamenterler Vakfı ile Büyükelçiliğimizin ortaklaşa düzenlediği anım programlarında katılan Türkiye Cumhuriyeti yetkililerinin Hocalı’da yapılanların soykırım olduğunu haykırmaları ve Hocalı Soykırımı için adalet talep etmeleri bizi son derece gururlandırmıştır.

Hocalı Soykırımı’nın 27. yıl dönümünde Cumhurbaşkanlığı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’i arayarak başsağlığı diledi, siyasi parti liderleri, bakanlar Hocalı’da yaşananlar konusunda açıklamalar yaptı. Bunun yanı sıra Türkiye Büyük Millet Meclisi, Dışişleri Bakanlığı gibi resmi kurumlar Hocalı’da hayatını kaybedenleri anma mesajı yayınladı. Türkiye’deki Azerbaycan sevgisi ve Hocalı’da yaşananlara hassasiyet konusunda sizin düşünceleriniz nelerdir?

Hazar İbrahim: 25-26 Şubat 1992 geces, Ermeni silahlı kuvvetleri, eski SSCB’nin 366. Piyade Alayı’nın yardımıyla 23,757 nüfuslu Azerbaycan Cumhuriyeti’nin Dağlık Karabağ bölgesinde küçük bir şehir olan Hocalı’yı işgal ettiler. Aynı gece Hocalı’daki Azerbaycan nüfusuna karşı acımasız soykırım yapılarak, binlerce insan toplu olarak katledildi, esir götürüldü ve işkence gördü. Bu açıdan Hocalı olayları tüm Azerbaycanlılar için çok acı verici ve hassas bir konudur. Türkiye halkının bu konuda Azerbaycan halkı ile dayanışma içinde olması, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Cumhurbaşkanı İlham Aliyev’i arayarak başsağlığı dilemesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Dışişleri Bakanlığı ve diğer resmi kurumların ve yetkililerin anma mesajı yayınlaması Azerbaycan için çok önemlidir. Hocalı Katliamı’nda yaşamını yitirenler için uluslararası arenada adalet arayan Azerbaycan, bu konuda Türkiye’ye desteğinden dolayı teşekkür ediyor.

“Azerbaycanlılar Her Zaman Türkiye’yi Kendilerinin İkinci Vatanı Olarak Görmüşler”

Türkiye’deki Azerbaycan sevgisi ve karşılıklı olarak Azerbaycan’daki Türkiye sevgisi her iki halkın her zaman birbirinin iyi yanında birlik ve dayanışma içerisinde olmasının göstericisidir. Azerbaycanlılar her zaman Türkiye’yi kendilerinin ikinci vatanı olarak görmüşler. Bu nedenle Azerbaycanlılar Çanakkale Savaşları sırasında o zamanlar Rusya’nın istilası altında olan Azerbaycan’dan Türkiye’ye giderek Türk kardeşleri ile birlik içinde cephede görev almış ve şehit olmuştur. Tabii ki, 1918’de Türkiye’den olan kardeşlerimiz Azerbaycan’a gelerek halkımızla birlikte Ermeni-Bolşevik birliklerine karşı savaşmış ve Bakü’nün işgalden kurtulmasında canlarından geçmişler. Gördüğü gibi, her iki devletin temsilcileri Türkiye ve Azerbaycan’ın en kötü zamanında birlik olmuş ve canları pahasına ikinci vatanlarını korumuşlar. Bu hususta, Azerbaycan’ın ulusal lideri Haydar Aliyev’in doğru olarak Türkiye ve Azerbaycan’ı “Bir millet iki devlet” olarak adlandırdığını özellikle vurgulamak isterim.

“Kadim Azerbaycan Toprağı Olan Karabağ’ın Ermenistan Tarafından Devam Eden İşgaline Son Verilmesi İçin Azerbaycan ve Türkiye Ortak İşbirliği Yürütüyorlar”

Hocalı Soykırımı ve kadim Azerbaycan toprağı olan Karabağ’da uluslararası hukuka aykırı olarak devam eden işgal konusunda özellikle sivil toplum kuruluşlarının artan gayretleri dikkate alındığında sizce, gelecekte nasıl faaliyetlerde bulunmalılar? Türkiye ve Azerbaycan’ın Hocalı’da yaşanan insanlık dramının daha fazla tanıtılması adına önümüzdeki süreçte neler yapması gerekiyor?

Hazar İbrahim: Kadim Azerbaycan toprağı olan Karabağ’ın Ermenistan tarafından devam eden işgaline son verilmesi için Azerbaycan ve Türkiye ortak işbirliği yürütüyorlar. Bunun yanı sıra Türkiye Hocalı’da baş veren insanlık dramının uluslararası topluluk tarafından duyulması konusunda da Azerbaycan’a destek veriyor. Azerbaycan ve Türkiye Hükûmeti ile birlikte, sivil toplum kuruluşlarının da tüm alanlarda işbirliğini genişletmeleri daha yararlı olurdu. Bunun için devlet makamları ile yanı sıra sivil toplum kuruluşlarının gayretlerinin koordine edilerek birlikte hareket etmeleri, bu konulara daha fazla katkı sağlayabilir. Böylece yakın geçmişte uluslararası toplumun gözü önünde gerçekleşen Hocalı Soykırımının daha fazla tanıtıla ve gelecekte böyle vahşetlerin yaşanmasının karşısı alınabilir.

- Dergimiz için sizlerin vereceği tavsiyeler istikametimizi doğru olarak belirlememiz açısından son derece anlamlı ve aynı zamanda önemli. Bizlere tavsiye ve önerileriniz neler olacaktır? Son olarak, Yayın hayatına merhaba diyecek olan Türkiye Azerbaycan Dergisi hakkındaki düşüncelerinizi alabilir miyiz?

Hazar İbrahim: İlk tavsiyem odur ki, derginizin işinde Türkiye-Azerbaycan kardeşliğini kılavuz olarak belirlemelisiniz. İkincisi ise, duyguların fiili işbirliğine destek olmasını unutmayın. Sonda ise başarının devamlı zahmete dayandığını kendi işinize kökleyin.

Başarılar ve tebrikler!

“Soykırımın Anatomisi”

Adım Adım Hocalı...

Aygün Attar
Prof. Dr.

Elinde mendili, kan ağlayan gözleri, çaresiz yakarışları ile soyunu kıranların cezalandırılmasını talep eden analar... Öğlunun başı gözlerinin önünde kesilen analar... 27 yıldır ağıt yakan analar... Boş mezarlar kazdıran, esir yolu bekleyen analar için var mısınız “Hocalı’ya Adalet” demeye? Hocalı Soykırımı’nın hikayesi ta 19. asrın sonları 20. asrın başlarına kadar uzar.

1878 Berlin görüşmelerinde Rusya’nın ısrarlarına rağmen, Ermenilerin kendileri için Türkiye’den beklentileri ciddiye alınmayınca gerek Kafkasya’daki, gerekse de Doğu Anadolu’daki komitelerin askeri güçleri büyük ölçüde Osmanlı karşıtı isyanlar çıkarmak ve Türklere karşı şiddete baş vurmak için Anadolu’ya kaymıştı. Bu durum 1903 yılına kadar devam etti. Komitelerin örgüt, teşkilat, para ve silah bakımından yönlendirilmesi, Ermeni partileri ve bu partilere gizliden kaynak aktaran Ermeni burjuvazisi, tüccarları ve Rus yöneticileri tarafından yapılmaktaydı. Bunlardan en önemlisi Anadolu’nun altı doğu vilayetinde Ermeni devleti kurmayı planlayan ve Tiflis’te kurulan Ermeni Devrimci Federasyonu (Taşnaksütyun) bu niyetine ulaşmak için çok yönlü bir kimliğe sarılmıştı. Aşırı milliyetçi bir söylemi olmasına rağmen kendilerine oranla daha sol olduklarını açıklayan Hınçak Partisi ile genel anlamda bütün Ermeni parti ve örgütleriyle nihai hedeflerine ulaşmak amacı ile bağlantılıydılar. Onları birleştiren “Büyük Ermenistan” ideolojisi her Ermeninin saplantı haline getirdiği bir içgüdüydü. Rusya’ya güvenerek Osmanlı’yı sırtından hançerleyen terörist faaliyetleri destekleyen Ermeni kilisesine en büyük darbe Çar Nikola’dan geldi. Çarlık Rusyası 1903’te çıkardığı bir kararla Grigoryan Kilisesi’ne ait vakıf topraklarına el koydu. Ermeni askeri ve siyasi örgütlerinin önemli bir kısmının Anadolu’dan Kafkasya’ya

kayma nedeni olan bu karar ile Çar yönetimi bir taşla iki kuş vurmayı amaçlamış ve başarılı da olmuştur.

Şöyle ki, Rusya bu dönemlerde içinde bulunduğu etnik kimliklerin milli uyanışı neticesinde oluşmuş olan krizden kurtulmak için kendisini uğraştıracak güçleri bölmeyi hedeflemiştir. Bu dönemde Kafkasya’da meydana gelen ve dönemin tarih kitaplarında Müslüman-Ermeni çatışması olarak adlandırılan olay ve Batı Rusya ile Polonya’da ortaya çıkan etnik sorunlar çarizmin “başarılı” iç siyasetinin ürünü idi. Rusya Müslümanları arasında artmakta olan aydınlanmacı eylemleri de çarlık kilise sorunundan dolayı gerçekte kendisine karşı yönelmesi gereken Ermeni komitecilerin kinini Azerbaycan Türklerine kanalizetmesini bilmiştir. Zira, Osmanlı’ya karşı nefret ve ihanet duyguları besleyen Ermeniler tarih boyunca Azerbaycanlılara Türk kimliği nedeni ile kin gütmüşlerdir. Geçen asrın evvellerinde Ermeni örgütlerinin Kafkasya, İran ve Rusya’daki bütün grupları tek bir vücut halinde Anadolu’da faaliyettedirler.

Aynı teşkilat yapısını 1903 yılı sonrasında Bakü’de geliştirdikleri gözlemlenmektedir. Olaylara bizzat tanıklık eden 20. yüzyılın ünlü fikir adamı Mir Mevsim Nevvab’ın o günlere ışık tutan (uzun süre yasaklı olan) eserinde anlattıklarına göre Kafkasya’da kalabalık şehir ve kazalarda Ermeni silahlı çeteleri bulunmaktaydı. Nevvab’ın anlattıkları, 1880 yılı öncesi ve sırasında Osmanlı topraklarında gerçekleşen Ermeni olayları öncesinde cereyan eden hadiseler hakkında Osmanlı kayıtlarında yer alan bilgileri teyit ediyor. Bu durum, Ermenilerin Türklere karşı soykırım planını hayata geçirmek için önceden ne denli hazırlıklı olduklarını kanıtlamaktadır.

“Kafkasya'da Türk Kırımı”

19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyıl Kafkasya'da, özellikle de Azerbaycan, Batı Azerbaycan (eski Revan - şimdiki Ermenistan) ve Doğu Anadolu 'da Türklerin büyük ve gizli bir soykırıma uğratıldığı dönemdir. Maalesef, Batı tarihçilerinde bu soykırım üzerinde hiç duyulmadığı gibi bu kanlı tarihin yeterince araştırılmaması milli tarihçiliğimizin de büyük bir eksikliğidir. Ermeniler 1880-1920 yılları arasında Anadolu'da 1905-1906, 1918-1920 yılları arasında Batı Azerbaycan'da ve Azerbaycan 'da sayısı yüz binleri bulan Türkü acımadan katletmiştir. Revan Hanlığı (daha sonralar Erivan Gubernatörlüğü adlanacaktı), Erivan, Eçmidzin, Yeni Bayazıt, Aleksandrapol, Zengezur, Kazak-Dilican ve Lori-Lembek bölgelerini içine almaktaydı. Ünlü Ermeni tarihçi Kodkadyan'ın 1932 senesinde Erivan 'da basılan "Sovyet Ermenistanı'nın Nüfusu" adlı kitabın 162 sayfasındaki bilgiye ve o döneme dair tüm resmî kaynaklara istinaden bu bölgelerin tamamında bulunan 2310 yerleşim alanından 2000' i Türklere mensuptu. 1986 senesinde Erivan 'da basılan "Ermenistan ve Çevre İllerin Toponimi Sözlüğü"nün I-IV. cildinde de şimdiki Ermenistan bölgesinin yüz yıl önce yüzde 70'inin Türklerin meskun olduğu bölgeler olduğu yazar. Peki, nerde bu Türkler? Nereye gittiler? Neden kadim Türk yurdu olan ve Aşık Ali'nin sazını, Aşık Alesker' in sözünü, Dedem Korkut'un "yurdu terk etmeyesiniz" öğüdünü kulaklarında yüz yıllar boyunca küpe olarak taşıırken oralardan ayrıl-

dılar? Türkiye' de her taşın altında, Azerbaycan'da her ağaç dalında akaliyet izi süren, istatistik çıkararak nerde bu millet diyerek hesap soran yabancı ve yerli çakma aydınlar neden merak etmezler son yüzyılda soykırıma uğrayan çileli Türk'ün tarihini?

Merak edenlere bilgi olarak söylemeliyim ki maalesef Sovyet döneminde bu olaylarla ilgili bilgilerin büyük bir kısmı Ermeniler tarafından yok edilmiştir. 1905-1907 yıllarında Türklere karşı Ermenilerin uyguladığı soykırıma ilgili en önemli kaynaklar bizzat olaylara tanık olan Mir Mevsim Nevvab ve Mehmet Sait Ordubadi'nin eserleridir. Nevvab'ın "1905-1906"ncı yıllarda "Ermeni- Müselman Davası, Deportasiya" kitabının 45-46 sayfalarında yer alan "İrevan Ermenileri, Anadolu kökenli olduklarından geldikleri yerlerde Türklere karşı bir kin besleme içgüdüsünün etkisindeydiler" ifadesi Türkiye'deki Ermeni nüfus katledildi yok edildi diyenlere cevap mahiyetindedir. İfadeden de anlaşılacağı üzere Anadolu' dan göç eden Ermenilerin önemli bölümü Rusya'nın arzusu doğrultusunda kadim Türk yurdu Revan şehrine ve bir kısmı da Azerbaycan'a, Karabağ'a, yerleştirilmiştir. Bu topraklarda yaşayan Türkler ise Çarlık Rusya'sını arkasına alan silahlı Ermeni çetelerinin kurbanı olmuşlar. Ordubadi "Kanlı Yıllar" adını verdiği 245 mektup ve dönemin basınından derlediği belgeler ve bilgiler esasında yazmış olduğu kitabında yüz yıl önce vuku bulan ve aylarca devam eden Türk soykırımını ayrıntılı şekilde tasvir etmiştir. Kesilen başlar, tecavüze uğrayan kızlar, kadınlar, işkence ile delikanlıların kafatasının soyulması, gözlerinin oyulması, canlı insanların karınlarının delinerek köpeklerin önüne atılması, Müslüman insanların bağırsaklarını parçalayan köpekleri kahkaha ile seyreden gözü dönmüş terörist Ermeni çeteleri...

“Sene 1905-1906... Soykırıma Maruz Kalan Türk, Bu Vahşeti Yapan Ermeni..”

Tıpkı Anadolu 'da geçen yüzyılın başlarında Andranik adlı şerefsizin hamile Müslüman Türk kadınlarının sırtına kaynayan semaver bağlayarak bebeğinin cinsiyetine dair kendisi gibi hayvan sürüsünden müteşekkil olan çetecileri ile bahse girmesinden haz alarak kendisinden geçmesi gibi yapılan çokça mezalimden biri... Tam yüz yıl önce Bakü' de Ermenilerin Türklere yaptığı korkunç soykırımın tanıklardan biri olan Rus Albay Kulge yazmış olduğu raporda şöyle dile getiriyordu: "Ermeniler kimseye acımadan, çoluk çocuk demeden ellerine geçen Müslümanları katletmişlerdi. Kadınlar çıplak durumda duvarlara çivilenmişlerdi. Sadece bir yerde 57 kadının parçalanmış cesedi bulundu. Bir başka yerde ise oda dolusu çıkarılmış gözler, kesilmiş kulaklar, burunlar vardı. Bakü ' nün sokakları çıplak kadın cesetleri, kesilmiş başlarla adeta dolup taşıyordu. Hizade Hacı Emir'in 80 yaşındaki anasını, onunla birlikte evde bulunan 60-70 yaşlarındaki kadınları hunharca katletmiş, evin gencecik gelinini diri diri duvara örmüşlerdi. Çocuk cesetleri köpeklerin önüne atılmıştı." Gözü dönmüş Ermeniler şehrin tarihi eserlerini yağmalayarak camileri, vakıfları "Açık Söz", "Kaspi" gazetelerinin matbaalarını yaktılar..

“Sene 1918...”

Bu soykırıma dair tüm tutanak ve belgeler Azerbaycan Devlet Arşivi Resmî Kayıtları, f. 970'de mevcut. Kafkas İslam Ordusunun Azerbaycan Milli Hükümetinin daveti üzerine Bakü'ye gelişi ve Rusların Ermenileri her zaman olduğu gibi kullanılarak paçavra gibi ortada bırakması sonucunda Azerbaycan' da akan kan durdu. Mehmetçiğin kardeş yardımı, Nuri Paşa, Halil Paşa, Mürsel Paşa Can Azerbaycan' da Sovyet dönemine rağmen nesilden nesile aktarılan kahramanlık hikayesi oldu ve Türkiye Azerbaycan arasında gönül köprüsünün hiç bir gücün zarar veremeyeceği sağlam temeline dönüştü..

“Sene 1922...”

Sovyetler'in kapalı yönetim sistemini ve istibdadını fırsat bilen Taşnak döküntüleri Türkiye' ye duydukları kin ve nefretin intikamını Azerbaycan'dan aldılar Rusların da yardımı ile... Azerbaycan Sovyet yönetimine girdiğinde yüz ölçümü 114 bin km2 idi, ikinci kez bağımsızlığına kavuştuğu 1991'de bu rakam 81.6 bin km2'ye düşmüş, Sovyet rejimi Azerbaycan topraklarını Ermenistan'a peşkeş çekmişti. Asya ile Avrupa arasında stratejik konuma haiz Zengezur Azerbaycan'ın Sovyet işgaline maruz kaldığı yıllarda alınarak Ermenilere verilmiş, böylece Türkiye ile Azerbaycan arasına zoraki bir koridor sokularak kara yolu ile ulaşım engellenmiştir. Bilinçli şekilde ezeli Azerbaycan toprağı olan Karabağ tampon halde Ermenilerin yerleşimine dönüştürülmüştür. Sovyetler'in sözde “sosyal adaleti” sonucunda Batı Azerbaycan'da yaşayan Türkler mecburi şekilde topraklarından çıkarılmış, kadim Türk yurdu Revan'da önce azınlık sonra ise zulüme mahkum vatandaş statüsünde olan Azerbaycanlılar 1987 -1989 resmen uygulanmakta olan soykırım neticesinde bir zamanlar Ağrı Dağı'ndan aşarak “kaçakça”la Türkiye' ye geldikleri gibi Azerbaycan'a yüz tutmuşlardı. Canını kurtaranı da olmuş 250 bin kişiden bir çoğu da yolda öldürülmüştü. Kimilerinin ise diri diri kocaman boruların içine Ermenilerce doldurulmuş her iki tarafı kapatılarak işkence ile öldürüldüğü sene tarih 1989 yılını gösteriyordu.

“Ve Hocalı...”

Masum bebeklerin acımasızca öldürüldüğü, silahın süngüsünü görmemek için küçücük elleri ile gözlerini kapatan bebeğin sadece vücudunun değil gözlerini kapayan minnacık parmaklarının dahi delik deşik edildiği, 7-8 yaşındaki küçük kızlara topluca tecavüzlerin yapıldığı, 12 yaşında bir çocuğun çivilenerek işkenceye ne kadar dayana bileceğine dair bahse girilerek saat tutulduğu, karınların deşildiği, gözlerin oyulduğu, kız kardeşe tecavüze mecbur edilen delikanlının imtina ederek kendini boğarak öldürdüğü, cesetlerin dahi akıl almaz biçimde param parça edildiği Türk soykırımının yapıldığı sene 1992... 26 Şubat... Yani 27 yıl önce dünyayı utandıran bu Soykırımı Ermeniler Azerbaycan'da masum ve silahsız bir kasabada yaptılar. Tam yüz yıl önce Bakü'de, Van'da, Revan'da, Gence'de, İğdır'da, Erzurum'da, Guba'da, Şamahı'da, Urmiye'de, Selmas'ta ve daha nice yerlerde yaşayan masum Türk insanına yaptıkları gibi... Yüz yıl önce kullandıkları ilkel ve insanlıktan nasibini almamış olan dedeleri Kulağı Kesik Andranik' in, Ham-samp'ın yöntemleri ile soykırım yaptılar. İçlerinde biriktirdikleri kin, nefret ve kanlarına özgü şerefsizlikle yaptılar Hocalı Soykırımı'nı... Anadolu' da Türk mezalimi yapan lanetlik dedelerinin Batı'da ağızlarından salyalar akıtarak yüz yıl önce Türklere yaptıkları işkencelere dair hatıra kitapları bastırdıkları gibi Hocalı Soykırımı'nı da marifet gibi anlatıldılar mülakatlarda... Ama ne hikmetse Batı adeta bir itiraf mahiyetinde belge niteliği taşıyan Ermeni çetecilerin bizzat kendileri tarafından yazılan o basılmış kitaplara, Ermenilerin Türklere karşı gerçekleştirdiği cinayetlerin kahramanlık gibi anlatıldığı gazete mülakatlarına değil, uydurulmuş hatıralardan yola çıkılan hikayelere inanmayı tercih etmekte.

Kim Kardaşyan malum CD'sinde marifetini ayrıntılı şekilde sergilemekten keyf alarak mesleğini tüm dünyaya servis ettiği gibi soydaşları olan Ermeni teröristleri de Hocalı'da masum insanlara yaptıkları akıl almaz işkencelere dair kitap basarak servis ettiler. Şerefsizliğin, namussuzluğun reklamını yapmak genetik özelliklerinden kaynaklanmaktadır anlaşılan...

Ermenistan'da cumhurbaşkanı ve başbakanlık görevinde bulunmuş Serj Sarkisyan teröristtir. Hocalı Soykırımı'nda kendisinden önceki mevkidaşı gibi aktif görev almış bir katildir ve Kardaşyan tıynetledir, reklam meraklısıdır, yurtdışındaki bir gazete mülakatında övünerek anlattı Karabağ'daki cinayetlerini, sırtarak da “yapacağımıza ihtimal vermiyorlardı ama biz yaptık bunları” diyerek alay etti bizlerle... Evet, doğru! İnsan olanın böylesine bir şerefsizliği yapacağıma ihtimal verememiştik ama yanılmışız, unutmuşuz insan olmadığınızı, unutmuşuz son yüz yılda yaptıklarınızı... Zori Balayan, Silva Kapitukyan, Serj Sarkisyan... Kirli, iğrenç, alçak amelleriniz için savaş suçlusu olarak tarih karşısında yargılanacaksınız! Ölmüş olanlarınız ölümünden sonra da hayatta olanınız ise son nefesinize kadar daima lanetle yad edileceksiniz. Kim Kardaşyan'ın çıkarmaları bile sizi kurtaramaz.

Soykırımın 1948'de Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Engellenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nde hukuksal bir tanımı bulunmaktadır. Sözleşmenin 2. maddesi soykırımı şöyle tanımlıyor; "Ulusal, etnik, ırksal veya dinsel bir gruba, kısmen veya tamamen ortadan kaldırmak amacıyla işlenen aşağıdaki fiillerden herhangi biri, soykırım suçunu oluşturur.

- a) Gruba mensup olanların öldürülmesi;
- b) Grubun mensuplarına ciddi surette bedensel veya zihinsel zarar verilmesi;
- c) Grubun bütünüyle veya kısmen, fiziksel varlığını ortadan kaldıracığı hesaplanarak yaşam şartlarını kasten değiştirmek;
- d) Grup içinde doğumları engellemek amacıyla tedbirler almak;
- e) Gruba mensup çocukları zorla bir başka gruba nakletmek."

Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Engellenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nde Madde 3 ise aşağıdaki eylemler cezalandırılır:

- a) Soykırımda bulunmak;
- b) Soykırımda bulunulması için işbirliği yapmak;
- c) Soykırımda bulunulmasını doğrudan ve aleni surette kışkırtmak;
- d) Soykırımda bulunmaya teşebbüs etmek;
- e) Soykırıma iştirak etmek

Tam 27 sene önce 1992 senesinin Şubat ayının, 25'inden 26'sına geçen gece yukarıda belirtilen tüm eylemler Ermeniler tarafından Hocalı'da masum, silahsız çaresiz Azerbaycan Türklerine yapıldı. Resmî verilere göre, Hocalı Soykırımı'nda savunmasız durumdaki 106'sı kadın, 70'i yaşlı, 63'ü çocuk olmak

üzere 613 Azerbaycan vatandaşı hayatını kaybetti. Katliamdan 487 kişi ağır yaralı olarak kurtuldu, Ermeni güçleri, bin 275 kişiyi esir aldı, bunların 150'sinden bugüne kadar haber alınmadı. Tüm bunlardan hareketle Ermenistan'ın Hocalı'da gerçekleştirdiği insanlık dışı uygulamayı 1949 Cenevre Sözleşmeleri'nin, Birleşmiş Milletler'in Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi, Sivil ve Siyasi Haklar Sözleşmesi, İşkenceye ve Diğer Zalimane, İnsanlık dışı veya Onur Kırıcı Muamele veya Cezaya Karşı Sözleşmesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi gibi çok sayıda sözleşmenin ihlali olarak görüyor ve uluslararası kamuoyundan Hocalı Soykırımı suçlularının cezalandırılmasını talep ediyoruz! Hocalı bir soykırımdır. Hocalı'ya adalet için onu yapanlar savaş suçlusu olarak yargılanacaktır, buna inanıyorum. Hergah bu yapılmaz ise, Ermeniler tarafından daha önce yapılmış olanlar gibi cezasız kalır ya da unutturulursa daha çok Hocalılar yaşarız, unutmayınız.

Hocalı'ya adalet sadece intikam için ihtiyaç duyduğumuz bir çağrı değil, insanlık için tekrarlanması arzu etmediğimiz önleyici eylemdir. Hocalı, beyaz karların üstüne masum yavru-lardan akan kanların "Adalet" kelimesini toprağın ta bağrına hiç silinmeyecek derinlikte çizdiği resimdir. Çocukluğumda saklambaç oynardık. Ben gözlerimi sıkıca ellerimle kapatırdım, böylece etrafı karanlık yaptığım için saklandığımı, arkadaşları-mın beni bulamayacaklarını düşünürdüm. Hocalı' da o gece o 2-3 yaşındaki o küçücük çocuk da kendisini hedef alan o silahı görünce aynısını yapmıştı, elleri ile gözlerini sıkıca kapatmıştı. Saklanmak için. Oyun için değil, yaşayabilmek için. Ellerini çekince, gözlerini açınca annesini karşısında görmek umudu ile kapamıştı gözlerini... Sıkıca minik ellerle 27 yıl önce şubatın 26'sında kapanmış o gözler hiç açılmadı, kanı bozuk, iki ayaklı hayvanlar yüzünden... Saklambaç oynayan çocuklarımızın gözlerini umutla açabilmesi, açınca karşısında sevgi dolu yaşam bulabilmesi için Hocalı' ya adalet!

22. Avrasya Ekonomi Zirvesi İstanbul'da Gerçekleştirildi

Marmara Grubu Vakfı tarafından bu yıl 22'ncisi organize edilen Avrasya Ekonomi Zirvesi, İstanbul'da 6-7 Şubat 2019 tarihlerinde gerçekleştirildi. 22. Avrasya Ekonomi Zirvesi'nde yurt dışından 362, Türkiye'den ise 905 katılımcı yer aldı. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Başkanı Binali Yıldırım'la beraber Türkiye Cumhuriyeti Tarım Orman Bakan Yardımcısı Akif Özkaldı, Başbakan önceki Yardımcısı ve AK Parti Milletvekili Tuğrul Türkeş ve AK Parti Milletvekili Şamil Ayrım da zirveye katılanlar arasındaydı. Makedonya Cumhurbaşkanı Gjorge Ivanov, Bosna Hersek Federasyon Başkanı Marinko Cavara, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Ali Hasanov, Azerbaycan Enerji Bakanı Perviz Şahbazov, Arnavutluk önceki Cumhurbaşkanı Bujar Nishani, Bosna Hersek önceki Cumhurbaşkanı Mladen İvanic, Hırvatistan önceki Cumhurbaşkanı Stjepan Mesić ile Ivo Josipović, Karadağ önceki Cumhurbaşkanı Filip Vujanović, Letonya önceki Cumhurbaşkanı Valdis Zatlers, Moldova önceki Cumhurbaşkanı Petru Lucinschi, Romanya önceki Cumhurbaşkanı Emil Condratescu ve Slovenya önceki Cumhurbaşkanı Danilo Türk de 22. Avrasya Ekonomi Zirvesi'nde önceki Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'le beraber yer aldılar.

22. Avrasya Ekonomi Zirvesi Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in mesajıyla açıldı. Zirve dolayısıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, Karadağ Cumhurbaşkanı Milo Dukanovic ile Bosna Hersek Başbakanı Denis Zvizdic özel birer mesaj yayınlayarak etkinliğin önemini vurguladılar. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Prof. Dr. Ali Hasanov, dünyanın ve Avrasya'nın en güzel şehri olan İstanbul'da 22. kez bir araya geldiklerini hatırlatarak, Azerbaycan'ın daima büyük ve güçlü Türkiye'nin destekçisi olduğunu ifade etti. Hasanov, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in zirve dolayısıyla gönderdiği mesajı okudu. Zirveye, Ali Hasanov ve Perviz Şahbazov'un yanı sıra Azerbaycan devlet kurumlarından temsilciler ve Azerbaycan ile ilgili olarak faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları da katıldı.

Azerbaycan Diaspora Destek Fonu ile Marmara Grubu Vakfı arasında "Ortaklık ve İş Birliği Anlaşması" da imzalandı. Diaspora Destek Fonu adına Elşad Aliyev Marmara Grubu Vakfı adına ise İcra Konseyi Üyesi Yüksel Çengel imzalarını attı.

“Yıldırım: Geleceğimizi, Devletlerimizi Ve Milletlerimizin Ortak Çıkarlarını Düşünerek Planlamak Mecburiyetimiz Var”

TBMM Başkanı olarak görev yaparken zirveye katılan Binali Yıldırım burada bir konuşma yaparak Avrasya coğrafyasını ilgilendiren birçok önemli konuya değindi. “Avrasya ülkeleri olarak ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmeye daha çok zaman ayırmalıyız. Ulaşım, haberleşme, eğitim, sağlık, kültür, turizm, sanayi ve ticaret başta olmak üzere, her alanda ortak çalışma fırsatlarını daha da arttırmalıyız” diyen Yıldırım konuşmasında ayrıca Avrasya bölgesinin 21. yüzyılda medeniyetlerin ve zenginliğin merkezi haline geldiğini ve Türkiye’nin de bu konuda üzerine düşen görevlerin, bölgesini her türlü karışıklık, savaş, şiddet ve terörden korumak; bölgeyi bir çatışma, hesaplaşma sahası olmaktan çıkarmak olduğunu ifade etti. Binali Yıldırım konuşmasında şu sözleri de dile getirdi; “Dünyanın sorunu, bölgesel ve küresel dengesizliklerdir, kalkınma ve refah açığıdır. Bu da bütün sorunların kaynağıdır. Sorunları çözmek için ülkeler işgal ederek bir sonuç alamazsınız”

Bilişim ve teknoloji çağında artık savaşların da gücün de şeklinin değiştiğini ifade eden Yıldırım, “Bugün dünyanın en büyük gücü bilgidir. Bilgiye hakim olan, bilgiyi üreten ve bilgiyi kullananlar, bir adım öne çıkmaktadır. Geleceğimizi, devletlerimizi ve milletlerimizin ortak çıkarlarını düşünerek planlamak mecburiyetimiz var. Bu nedenle Avrasya coğrafyasında var olan yönetim sorununu, demokrasi ve hukuk açığının süratle giderilmesi gerekiyor” sözlerini konuşmasında belirtti.

“Hasanov: Birbirimizin Problemlerini Çözüyor, Sevinci Paylaşıyor, Geleceğe Yatırımlar Yapıyoruz”

Zirve sırasında Ali Hasanov, basın mensuplarının sorularını yanıtladı ve demeçlerinde zirveye önem verdiklerini belirtti. Hasanov, toplantının birçok katılımcısı olduğunu söyleyen Hasanov, hem ortaklık kurduklarını hem de Azerbaycan’ın dertlerini anlattıklarını ifade etti. Azerbaycan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Hasanov, “Birliyorsunuz ki, bizim Dağlık Karabağ gibi, işgal edilmiş topraklarımız gibi sorunlarımız var. Bunları

iletmekte fayda olduğunu düşünüyoruz ve bunları biz yapıyoruz.” dedi. Ayrıca demecinde şu sözleri vurguladı; “Biz Avrasya’da barış ve stratejik ortaklığı arzu ediyoruz. Halkalara ve devletlere sorunlar yaratan insanlar ve ülkeleri doğru yola çağıracağız. Doğru yolda olan devletlerin ise tecrübesinden faydalanmaya çalışacağız.”

Hasanov demecinde ayrıca, Türkiye – Azerbaycan ilişkilerinin önemine de “Türkiye ve Azerbaycan biliyorsunuz ki, iki devlet tek millet prensibiyle ilişkiler kuruyor. Birbirimizin problemlerini çözüyor, sevincini paylaşıyor ve geleceğe yatırımlar yapıyoruz. Azerbaycan şu anda Türkiye’nin en önemli yatırımcısıdır. Azerbaycan, yabancı yatırımlar arasında birinci sıradadır. Artık bu yatırımların sonuçları da var. Biliyorsunuz ki STAR Rafinerisi açıldı. Türk halkına hizmet veriyor. İkili ilişkilerimize hizmet veriyor. Azerbaycan Türkiye’nin en büyük yatırımcısı olarak Türkiye’de insanlara iş ve refah sağlıyor” sözleriyle değindi.

“Şahbazov: Türkiye’nin Bizim Enerji Planlarımızda Özel Bir Yeri Vardır”

Azerbaycan Enerji Bakanı Perviz Şahbazov ise “Teknolojinin Gelişimi ve İnsanlığı Bekleyen Gelecek” başlıklı oturumda konuşma yaptı. Enerji sektöründeki dijitalleşme hakkında bir konuşma yapan Şahbazov, Azerbaycan’ın enerji potansiyelinin tam olarak değerlendirilmesi için kardeş ülke Türkiye ile beraber çalışmaya hazır olduklarını belirterek, “Türkiye’nin bizim enerji planlarımızda özel bir yeri vardır. İlişkilerimizde dostluk ve kardeşlik anlayışı hakimdir” diye belirtti. Bunların yanında, Şahbazov Azerbaycan’ın bölgenin enerji kavşağı haline gelmekle birlikte kendi gaz ve petrol potansiyelini değerlendirirken uluslararası enerji oyuncuları ile de gücünü birleştirdiğini katılımcılara anlattı.

Konuşmasında dijitalleşme ve enerji arasında artan ilişkiye dikkat çekerek Şahbazov, endüstri 4.0 ve dijital dönüşüm kapsamından sadece ekonomik unsurlardan söz etmenin doğru olmadığını vurgulayarak dijital dönüşümün enerji sahasında da bazı yansımalarının olduğunu ifade etti. Perviz Şahbazov, petrol fiyatlarındaki dalgalanma gibi sıkıntıların çözümü konusunda dijitalleşmenin önemli rol oynadığını söyledi.

İKİNCİ PETKİM GELİYOR!

SOCAR'dan Bir Dev Yatırım Daha...

Cumhuriyet tarihinde Türkiye'de tek noktaya yapılan en büyük dış yatırımı olma özelliğine sahip Star Rafineri'nin açılışından Azerbaycan Devlet Petrol Şirketi SOCAR, Türkiye'deki yatırımlarına hız kesmeden devam ediyor. SOCAR, 2020 yılına kadar öngördüğü 19.5 milyar dolarlık yatırımın 14.2 milyar dolarını tamamladı. Türkiye'deki en büyük yabancı yatırımcı olan SOCAR, şimdi de 1.8 milyar dolarlık yeni bir yatırımın temellerini atacak. 2023 yılında faaliyete geçmesi hedeflenen yatırım, SOCAR ile İngiliz petrol şirketi BP ortaklığında gerçekleşecek. Bu yatırıma yüzde 10-15'lik bir payla finansal bir kuruluş da ortak edilecek. SOCAR Türkiye'nin yeni yatırımı Türkiye ekonomisi için de olumlu katkılar yapacak. Şirketin CEO'su Zaur Gahramanov'a göre yılda 5-6 milyar dolarlık cari açığı kapatacak.

“Zaur Gahramanov: Bu Yatırım Türkiye İçin ‘Kazan-Kazan’ Durumu Sunuyor”

SOCAR Türkiye'nin CEO'su Zaur Gahramanov, açıklamasında “Star Rafinerisi ile Türkiye'nin yılda 1.5 milyar dolarlık cari açığını azaltmış olacağız. Hazırlığını yaptığımız bu yeni petrokimya tesisi ise yılda 5-6 milyar dolarlık cari açığı kapatacak. Türkiye'nin petrokimya kaynaklı 11.5 milyar dolarlık açığı düşünüldüğünde bu yatırım Türkiye için ‘kazan-kazan’ durumu sunuyor. Bu sayede, Türkiye'deki petrokimya piyasasındaki payımız artarken, bu ürünlerin Türkiye'ye ithalini de azaltarak, dış ticaret açığının düşmesine katkıda bulunacağız. Türkiye'deki tüm projelerimizde bu hedef doğrultusunda çalışıyoruz” dedi.

Türkiye'deki yatırımlarına 2008 yılında, PETKİM'in yüzde 51'ini 2 milyar 40 milyon dolara satın alarak başlayan SOCAR

Türkiye'de birçok alanda önemli yatırımlar yaptı ve kısa sürede önemli aşamalar kaydetti. Azerbaycan'ın devlet petrol şirketi SOCAR'ın stratejik öneme sahip PETLİM, PETKİM, STAR Rafineri ve TANAP gibi projeler de dahil yaptığı yatırım harcamaları 14,2 milyar dolara ulaştı. SOCAR'ın Türkiye'deki en büyük yatırımı olan STAR Rafineri, 19 Ekim 2018 tarihinde Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in katılımıyla düzenlenen bir törenle açılmıştı.

STAR Rafinerisi'nin yanı sıra, Güney Gaz Koridoru'nun en önemli halkası olan TANAP yaklaşık 8 milyar dolarlık bir yatırım bedeliyle faaliyete başlamıştı. 1984 yılından bu yana kurulan ilk rafineri olma özelliğine sahip STAR Rafineri, Türkiye'nin işlenmiş petrol ürünü ihtiyacının yüzde 25'inden fazlasını karşılayacak. Türkiye'nin ilk stratejik yatırım teşvik belgesini alan STAR Rafineri, böylece ithalata olan bağımlılığı da azaltacak.

SOCAR Türkiye'nin yüzde 13 hissesi, Ağustos 2015'de yatırım bankası Goldman Sachs tarafından 1.3 milyar dolara satın alınmıştı. Socar Türkiye'nin CEO'su Zaur Gahramanov'a göre bugün şirketin değeri son yatırımların da etkisiyle 11 milyar dolar civarında. Socar Türkiye'nin büyüklük açısından Socar Global içindeki payı ise yüzde 35'ler mertebesinde. Yani Azerbaycan devinin dünyadaki en büyük yatırımı Türkiye sınırları içerisinde.

Yeni tesisle bu değer daha da artacağını öngören Gahramanov, petrokimya alanında katma değeri yüksek üründe bölgede daha da söz sahibi olacaklarını ifade etti. Bu yatırımda da Türkiye'de hükümetten gördükleri destekten memnuniyet duyduklarını ifade eden Gahramanov, “SOCAR Türkiye, İzmir Aliağa'daki tüm iştiraklerini kapsayan 1.453 hektarlık arazi için ‘Özel Endüstri Bölgesi’ unvanını alan Türkiye'deki ilk şirket oldu. Bu statüye geçtikten sonra bürokratik işlemlerde önemli bir mesafe aldık. Ancak öncesinde 700'den fazla izin almak zorunda kaldık. İşlemler yavaş ilerlediği için de yılda 70 milyon dolarlık kayıplara katlandık. Özel Endüstri Bölgesi ile bürokrasi azaldı. BP'nin bu yeni yatırımda ortak olarak gelmesinde de bunun etkisi olmuştur. Ama asıl iktidarın devamlılığı bu yatırımlarda çok önemli. Maşallah iktidar da değişmemiştir. Hem TANAP da hem de Star Rafineri'deki yatırımda Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in desteğinin de etkisi büyük oldu. Bu destekle biz Türkiye'deki yatırımlarımızı hız kesmeden sürdüreceğiz. Socar Türkiye'de doğrudan çalışan sayımız 4 bin 500 kişi. Taşeronlarla birlikte yaratılan istihdam 10 bini buluyor. Bu alanda da desteğimizi artıracamız” dedi.

TAİB'in "Tanışma Kokteyli" Birçok Önemli İsmi Bir Araya Getirdi

Türkiye'deki Azerbaycanlı İş Adamları Birliği (TAİB) tarafından 19 Nisan 2019 tarihinde Vadistanbul Radisson Blu Hotel'de Azerbaycan Ve Türkiye ekonomisinin gelişmesine ve güçlenmesine katkıda bulunmak amacıyla "Tanışma Kokteyli" düzenlendi. Kokteyle TAİB Yönetim Kurulu Başkanı Mehdi Nağıyev, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim, Azerbaycan Cumhuriyeti Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi Başkanı Fuad Muradov, AK Parti İstanbul Milletvekili ve Türkiye Azerbaycan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım ve Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanı Göksel Aşan, 24. Dönem Iğdır Milletvekili Sinan Oğan, Bakü Eski Büyükelçisi Hulusi Kılıç katıldı. Bu isimlerin yanı sıra tanışma toplantısında iki ülkeden birçok siyasi temsilci, iş insanları, sivil toplum kuruluşlarının başkanları ve TAİB üyeleri yer aldı. Kokteylde yapılan protokol konuşmalarının ardından TAİB üyelerine sertifika takdimi gerçekleştirildi. TAİB Yönetim Kurulu Başkanı Mehdi Nağıyev yaptığı konuşmada 100'e yakın üyesiyle TAİB'in iki ülke arasında yeni yatırımların yolunu açmak için faaliyetlerini hızlandırdıklarını ifade etti.

“Aşan:İlham Aliyev'in 15 Temmuz'dan Sonra Türkiye'ye Gösterdiği Güçlü Destek Çok Yankı Buldu”

Türkiye ile Azerbaycan arasında ilişkilerin oldukça sıcak şekilde seyrettiğine dikkat çeken Göksel Aşan, şöyle konuştu; “Özellikle İlham Aliyev'in 15 Temmuz'dan sonra Türkiye'ye gösterdiği güçlü destek çok yankı buldu. Bu Cumhurbaşkanımızın hiçbir zaman unutmayacağı bir destek oldu. İlişkilerimiz olduğundan çok daha sıcak devam etti ve edecek. Sıcak ilişkileri sadece liderlerin birbirleriyle ilişkisi olarak götürürseniz ilişkiler çok pamuk ipliğinde yürür. Bizim bu ilişkileri çok ciddi ekonomik, finansal ilişkiler haline getirmemiz ve sağlamlaştırmamız lazım. Türkiye'deki yabancı yatırımlardan önemli payı alan ülkelerden biri Azerbaycan, bundan çok mutluyuz. Ama toplam ihracatımızın sadece 1,5 milyar dolarını Azerbaycan'a yapıyoruz. Daha vahimi Azerbaycan'dan da yaptığımız ithalat 400 milyon dolar. Bu rakamlar Türkiye ile Azerbaycan'ın arasındaki ilişkiye yakışan rakamlar değil, ne yapıp edip bunu birkaç sene içerisinde birkaç katına çıkarmamız lazım.”

“Muradov: Azerbaycan ve Türkiye Dostluğu Daimi Olsun İnşallah!”

Azerbaycan Cumhuriyeti Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in iki kardeş ülke arasında gerçekleştirilen işlere özel önem verdiğinin altını çizdi. İş insanlarının yürüttüğü faaliyetlerinin iki ülkenin halklarının da faydasına olduğunu belirten Muradov, *"Azerbaycan ve Türkiye arasındaki ilişki her zaman devam edecek. Büyük Türk dünyasında hayata geçirilen işler Azerbaycan ve Türkiye halkları tarafından her zaman desteklenecektir. Azerbaycan her zaman Türkiye'nin, Türkiye her zaman Azerbaycan'ın yanındadır. Türk devletine ve Türk halkına daima Azerbaycan'ın yanında olmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Azerbaycan ve Türkiye dostluğu daimi olsun inşallah"* sözleriyle katılımcılara seslendi.

“Ayrım: Gençlerimizin Önünü Açmalıyız”

TBMM Türkiye-Azerbaycan Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı Şamil Ayrım da etkinlikte yapmış olduğu konuşmasında iki ülke arasındaki ilişkilerin ve işbirliğinin zirvede olduğunu belirterek iki ülkenin cumhurbaşkanları arasındaki diyalogun iş insanlarının önünü açan fırsatlar doğurduğunu söyledi. Ayrım, hem Azerbaycan'ın hem de Türkiye'nin yeni yetişen gençlerine iş alanı yaratması gerektiğini vurgulayarak, *"Gençlerimizin önünü açmalıyız. Bu tür toplantılarda onların önünü açmak için çalışmalıyız. Bizlerin üzerine ne düşerse yapmaya hazırız. Yeter ki taş üstüne taş koyalım yeter ki bir gencimize iş imkanı yaratalım"* diyerek katılımcılara hitap etti.

“İbrahim: Azerbaycan ve Türkiye'nin İş İnsanlarına Her Zaman Destek Olmaya Hazırız”

Azerbaycan'ın Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim ise Azerbaycan ve Türkiye arasındaki dostluğa işaret ederek, iki ülkenin arasında birçok ortak alanın bulunduğunu kaydetti. İbrahim, Azerbaycan ve Türkiye'nin iş insanlarına her zaman destek olmaya hazır olduklarını vurguladı.

Türk Konseyi 5. Diaspora Temas Grubu Toplantısına Bakü Ev Sahipliği Yaptı

Türk cumhuriyetlerinin diaspora teşkilatlarının dünyanın her yerinde koordineli olarak çalışması ile ilgili faaliyetler artarak devam ediyor. Bu bağlamda, 8-9 Şubat 2019 tarihlerinde Türk Konseyi çerçevesinde gerçekleştirilen 5. Diaspora Temas Grubu Toplantısı'na Azerbaycan'ın başkenti Bakü ev sahipliği yaptı. 8 Şubat 2019 tarihinde Bakü'de Şeref Yolu, Şehitler Hıyabanı ve Bakü Türk Şehitleri Anıtı ziyareti ile başlayan toplantıya Türk cumhuriyetlerine üye ülkelerden birçok üst düzey resmi yetkili katılım sağladı.

Azerbaycan Cumhuriyeti Diaspora İşlerinden Sorumlu Devlet Komitesi'nde gerçekleştirilen toplantıya, Komitenin Başkanı Fuad Muradov, aynı komitenin Başkan Birinci Yardımcısı Valeh Hajiyev, Türkiye Cumhuriyeti'nin Azerbaycan Büyükelçisi Erkan Özoral, Türkiye Cumhuriyeti Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları (YTB) Başkan Yardımcısı Abdulhadi Turus, Kazakistan Cumhuriyeti Sosyal Kalkınma Bakanlığı Diaspora ile İletişimden Sorumlu Kamu İzin Komitesi ve Etkileşim Ofisi Başkanı

Meiram Imanbayev, Kırgız Cumhuriyeti Devlet Göç Hizmetleri Temsilcisi Galieva Jarkhinay, üye devletlerden ilgili uzmanların yanı sıra, Bakü'deki üye devletlerin elçiliklerinin temsilcileri ve TürkPA, Türk Kültür ve Miras Vakfı ve TİKA ofisi temsilcileri de katıldı. Toplantıların moderatörlüğünü, Türk Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ömer Kocaman yaptı.

Azerbaycan Cumhuriyeti Diaspora İşlerinden Sorumlu Devlet Komitesi Başkanı Fuad Muradov, Mustafa Kemal Atatürk ve Haydar Aliyev'in tarihsel rollerinin altını çizerek, Türk dili konuşan ülkeler arasındaki yakınlığın fikri önemine değindi. Muradov, konuşmasında ayrıca toplantının Türkçe konuşan diasporalar arasındaki iş birliğinin daha da güçlendirilmesine katkıda bulunacağına duyduğu inancı vurguladı. Komite Başkanı Muradov, Türk Konseyi üyesi ülkelerin diasporalarının ortak eylemlerin önemini vurgulayarak katılımcılara 26 Şubat 1992 tarihinde insanlık tarihine kara bir leke olarak geçen Holcalı Soykırımı'nın yaklaşmakta olan yıldönümünü hatırlattı. Her

yıl Hocalı kurbanlarının Türk dili konuşan ülkeler başta olmak üzere dünyanın her yanında anıldığını ve bu tür etkinliklerin ortaklaşa düzenlenmesinin öneminin altını çizdi. Küreselleşme ve diaspora arasındaki ilişkiye de değinen Muradov, küreselleşmenin artılarının yanında toplumda bazı sorunlara da yol açtığına dikkat çekti. Konuşmasında *“Küreselleşmeye karşı milli ve manevi değerleri korumalıyız. Değerlerimizi küreselleşmeye kurban etmemeliyiz. Diasporalarımızın beraber faaliyet göstermesi lazım. Bu birlik sayesinde milli ve manevi değerlerimizi küreselleşmeye karşı koruyabiliriz”* sözlerini dile getirdi.

YTB Başkan Yardımcısı Turus ise yaptığı konuşmasında son yıllardaki gelişmelerin devletler arası iş birliğini mühim bir hale getirdiği belirtti. YTB olarak Türk dünyasına yönelik birçok projeyi hayata geçirdiklerini ifade eden Turus, ülkelerin diasporaları arasındaki iletişimi ve iş birliğini daha da ileri seviyelere taşımak için faaliyetlerine devam edeceklerini söyledi. Toplantının moderatörlüğünü yürüten Türk Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Ömer Kocaman ise Türk Konseyi'ne üye olan dev-

letlerin diasporalarının ortak bir hareket anlayışı benimsemesi gerektiğini ve ülkelere karşı olumsuz faaliyetler karşısında birlikte tepki göstermelerini istediklerini ifade etti. Kocaman bununla birlikte, 8 Kasım 2018 tarihinde Ankara'da düzenlenmiş olan Türk Konseyi Diaspora İşlerinden Sorumlu Bakanlar, Kurum Başkanlarının 3. Toplantısı'nın kararlarının uygulanması açısından önemini kaydetti.

Toplantıda Azerbaycan Diaspora İşlerinden Sorumlu Devlet Komitesi ve YTB temsilcileri, kurumlarının hukuki altyapıları, kurumsal teşkilat yapıları, kendi ülkelerindeki ve yurtdışındaki faaliyetleri hakkında bilgiler içeren birer sunum yaparak Kazakistan'dan ve Kırgızistan'dan toplantıya iştirak eden mevkidaşları ile tecrübe ve deneyim paylaşımında bulundular. Bakü'de gerçekleştirilen toplantıda kabul edilen eylem planına göre ise eylül ayında Kazakistan'ın Türkistan kentinde Türk Konseyi Diasporadan Sorumlu Bakanlık ve Yetkili Kurumların 4. Toplantısı, kasım ayında ise Türkiye'de Türk Konseyi 2. Diaspora Forumu düzenlenecek.

AZERBAIJAN DIASPORA GENÇLERİNİN II. YAZ KAMPI ŞAMAHİ'DA...

Azerbaycan Diaspora Gençlerinin II. Yaz Kampı başvuruları 15 Nisan'da sona erdi. Kampa 40'dan fazla ülkeden 362 genç başvuruda bulunduğu bildirildi. Her yıl yapılması planlanan Azerbaycan Diaspora Gençlerinin Yaz Kampı'nın ikincisi 8-14 Temmuz 2019 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Şamahı şehrindeki Vergi Bakanlığı Eğitim Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Azerbaycan Diaspora Gençlerinin Yaz Kampı, dünyanın dört bir yanından Azerbaycanlı gençleri bir araya getirecek. Azerbaycanlı büyük şair Nesimi'nin 650. doğum yılına adanan projenin amacı dünyada yaşayan Azerbaycanlı gençleri özgün bir platformda Azerbaycan'la ilgili bilgi sahibi olmaları için bir araya getirmek...

Kamp, aynı zamanda Azerbaycan ve diaspora arasındaki bağları güçlendirmeyi hedefliyor. Kampta Azerbaycan'ın tarihi ve mimari abidelerini ziyaret, resmi ve tanınmış kişilerle görüşmeler yapılacak, grup etkinlikleri ve eğlenceli/eğitici aktiviteler düzenlenecek. Kampın sonunda katılımcılara sertifika verilecek.

I. Yaz Kampı 22-28 Ağustos tarihinde Azerbaycan Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Gençler Fonu'nun ortak organizasyonu ile Azerbaycan'ın tarihi şehri Şeki'de gerçekleşmişti. Kamp, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin 100. yılına adanmıştı. Organizasyona Türkiye'den Kanada'ya, Mısır'dan İtalya'ya 37 ülkeden 140 Azerbaycanlı genç katılmış, kamp süresince Azerbaycan'ın gençlik alanındaki politikası, Azerbaycan hakikatlerinin dünyaya anlatılması,

eğitim, spor, kültürlerarası diyalog, "Azerbaycan Diasporası: Mevcut Durum ve Perspektifler", "Azerbaycan Diasporasının Faaliyetinde Medyanın Rolü" ve devlet kurumlarının çalışmaları hakkında bilgilendirme programları ve paneller yapılmıştı. Kampta ayrıca Azerbaycan dili dersleri, yarışmalar ve geziler de düzenlenmişti.

Diaspora Gençlerinin II. Yaz Kampı'na katılım ücretsiz olacak. Kampın tüm masrafları (seyahat giderleri, vize, konaklama, yemek, seyahat sigortası vs.) Azerbaycan Cumhuriyeti Diasporadan Sorumlu Devlet Komitesi tarafından karşılanacak.

Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda Azerbaycan Esintileri

İstanbul'daki en önemli kongre merkezlerinden biri olan Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirilen "Türkiye-Azerbaycan Ortak Miras" programında sahne Azerbaycan Devlet Halk Dansları Topluluğu, Azerbaycan rüzgarını Türkiye'de estirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) ev sahipliğinde gerçekleştirilen etkinlik seyircilere unutulmaz keyifli anlar yaşattı.

çerçevesinde "Menim Azerbaycanım" isimli bölümde "Gavalla Lirik Dansı", "Bey Dansı", "Toy Dansı", "Terekeme Dansı", "Bahar Dansı" isimleriyle 11 performansı izledi. Programın ikinci bölümünde ise Köroğlu'nun kahramanlığını işleyen "Köroğlu Milli Balesi" sahnelendi.

"Türkiye - Azerbaycan Ortak Miras" etkinliği Hazar Folklor Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin (HAZARFEM) organizasyonu ile gerçekleştirilen etkinlikte Azerbaycan kültürünün güzide örnekleri Türkiye'deki izleyicilerle buluştu. Topluluk, ortak dil, tarih ve kültüre sahip olan iki ülke arasındaki kardeşliğin daha da güçlendirmesini amaçlayan etkinliğin ilk bölümünde, Azerbaycan kültürünün örneklerini sundu. İstanbullular ücretsiz olarak gidebildikleri "Türkiye - Azerbaycan Ortak Miras" etkinliği

Etkinlikte HAZARFEM Başkanı Nuran Acar, bir konuşma yaptı. Türkiye ve Azerbaycan arasında bulunan kardeşliğin senelerdir sürdüğünü ifade etti. Azerbaycan Devlet Halk Dansları'nın Azerbaycan'ın en önemli mihenk taşı olduğunu söyleyen Acar, "Dans, dünyanın her yerinde geçerli ortak tek dildir. Toplumlar, yaşamışlıklarını, kültürlerini, tarihlerini, acılarını ve sevinçlerini dansla sunarlar. Her dans figürü, bir kelimedir. Her dansın sonunda da size kocaman bir metin çıkar" dedi.

Türkiye ve Azerbaycan'dan “Mustafa Kemal Atatürk 2019” Ortak Askeri Tatbikatı

“Bir millet iki devlet” olan Azerbaycan ve Türkiye arasında askeri alanda büyük başarılarla imza atılmaya devam ediyor. Türkiye ve Azerbaycan arasındaki askeri tatbikatlar, ilişkileri daha da özel kılmaya devam ediyor. TURAZ Şahini ve TURAZ Kartalı gibi önemli askeri tatbikatlardan sonra olarak iki ülke ortak olarak Mustafa Kemal Atatürk 2019 Tatbikatı'nı icra etti. Bakü yakınlarında askeri eğitim alanında yapılan tatbikatta 85'i Türkiye'den bin asker, 60 tank ve zırhlı araç, 30 top ve havan topu ile 20 taarruz ve nakliye helikopterleri yer aldı.

İki ülke silahlı kuvvetleri arasındaki tecrübe paylaşımı yoluyla taraflar arasında koordinasyonun geliştirilmesi amaçlandığı ifade edildi. Ortak tatbikatta askeri birliklerin yanı sıra zırhlı araçlar, topçu bataryaları, havan topları, uçak ve helikopterlerle hava savunma sistemleri yer aldı. Türkiye ve Azerbaycan Silahlı Kuvvetleri'nin Azerbaycan'da başlattığı ortak askeri tatbikat kapsamında temsili düşman hedefleri kara ve havadan

vuruldu. Özellikle tatbikatın üçüncü ve son gününde yerine getirilen görevler gerçek savaş sahnelerinden farklı değildi.

Tatbikatın Azerbaycan grubu ekip komutanı Albay İlgar Letifov, medya temsilcilerine verdiği demeçte, tatbikatın başarılı olarak geçtiğini ifade etti. Letifov, komutanlığını verdiği emir ve talimatların yüksek düzeyde yerine getirildiğini belirtti. Türkiye grubu ekip komutanı Albay Murat Dirik ise iki ülke arasındaki uzun yıllardır devam eden askeri iş birliği ve koordinasyon sonucunda fevkalade bir tatbikat yapıldığını belirtti.

Bu önemli tatbikatın yanı sıra, iki ülkenin hava kuvvetleri de son derece yakın iletişim halinde bulunuyor. Türkiye'de **TURAZ Şahini**, Azerbaycan'da ise **TURAZ Kartalı** ismiyle her yıl düzenlenen tatbikatların ilki 2014 yılında yapılmıştı. Bu yıl da yine Türkiye ve Azerbaycan ordusunun pilotları göklere ay yıldızların damgasını vurdu.

Prof. Dr. Aygün Attar'dan Bir Başucu Kitabı “Bir Modernite Sorunu Olarak Ermenilik”

Ermeni meselesi üzerine birçok eseri bulunan ve bu alanda dünya çapında önemli işlere imza atan Prof. Dr. Aygün Attar'ın “Bir Modernite Sorunu Olarak Ermenicilik” isimli kitabı tarihte son derece önemli noktalara ışık tutuyor. Attar'ın yoğun emekleri sonucu ortaya çıkmış olan eseri konuyla ilgili ayrıntılı bir inceleme özelliği taşıyor. Prof. Dr. Attar'ın birçok kaynaktan elde edilen arşiv belgelerine dayanan çalışmalarının yansıtıldığı eser aynı zamanda nitel ve nicel verileri de okuyucuya sunuyor.

Ermeni sorununun tarihsel kökenleri hakkında kapsamlı bilgiler veren kitap, bu yönüyle konu hakkında akademik çalışmalar yapanlar için bir başucu kitabı olma özelliğini de sahip... “Modernite” ve “kapitalizm” kavramları üzerinden bir teorik çerçevenin çizildiği ve buna ek olarak Ermeni sorununun ortaya çıkışı ve gelişimi hakkında önemli analizlerin bulunduğu kitapta beş ayrı bölüm bulunuyor;

- “Kapitalistleşen Ermenicilik (1630-1750)”
- “Siyasallaşan Ermenicilik (1750-1890)”
- “Teröristleşen Ermenicilik (1890-1918)”
- “Devletleşen Ermenicilik (1918-1990)”
- “Küreselleşen Ermenicilik”

“Zehra Bebek’e İthaf Edildi”

Aygün Attar tarafından kaleme alınan eserin bir diğer önemli yanı ise kitabın Ermenistan tarafından Azerbaycan'ın Füzuli bölgesine açtıkları ateş sonucunda hayatını kaybeden Zehra Bebek'e ithaf edilmiş olması...

Kitabın ilk sayfası şu sözlerle başlıyor...

Bir bebek vardı, daha 1.5 yaşında, henüz kendi adını bile öğrenemeyen. Bir bebek vardı, adı Zehra olan... Bir bebek

vardı, gözlerine kan oturmuş cellâdı tarafından takvimlerin 4 Temmuz'u gösterdiği 2017 senesinde, Karabağ'ın Ağdam ilinin Alhanlı köyünde.

Kendisini uyutmak için ninni söyleyen Ninesi ile birlikte katledilen ve ışıklı sabaha uyanması gerekirken gecenin karanlığında yaşamı elinden alınan...

26 Şubat gecesi Hocalı'da 83 bebek vardı otomatik silahlı Ermeni askerleri tarafından hunharca katledilen, cellâdının gözlerine bakıp neden öldürüldüğünü öğrenemeden bu dünyadan koparılan...

Bir Zehra bebek vardı iki yaşına basamadan, 26 sene evvel Hocalı'da kendisi gibi katledilen 83 çocuk gibi hiç büyü-meyecek olan...

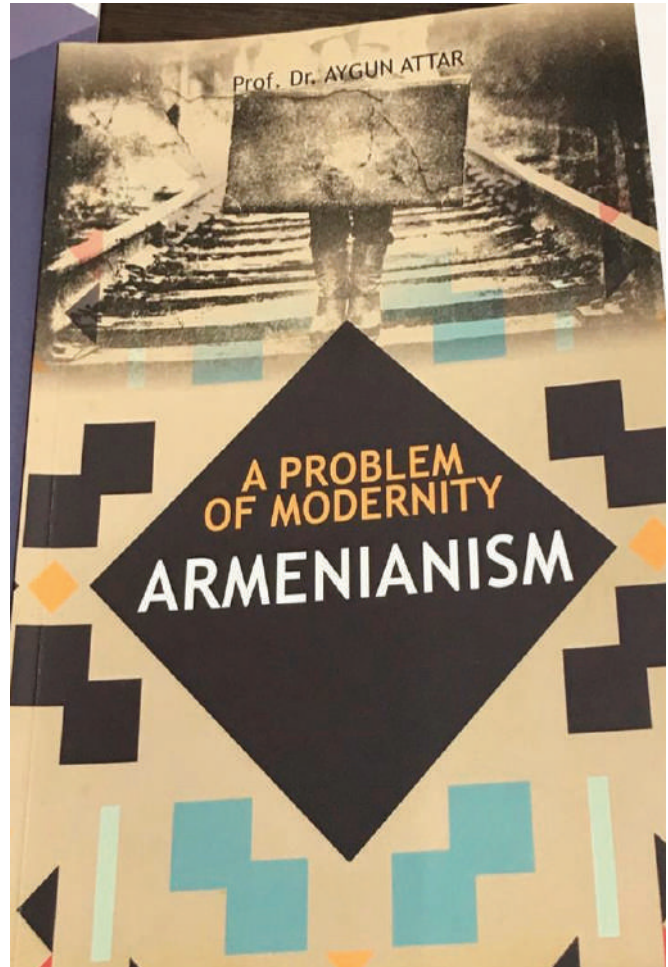
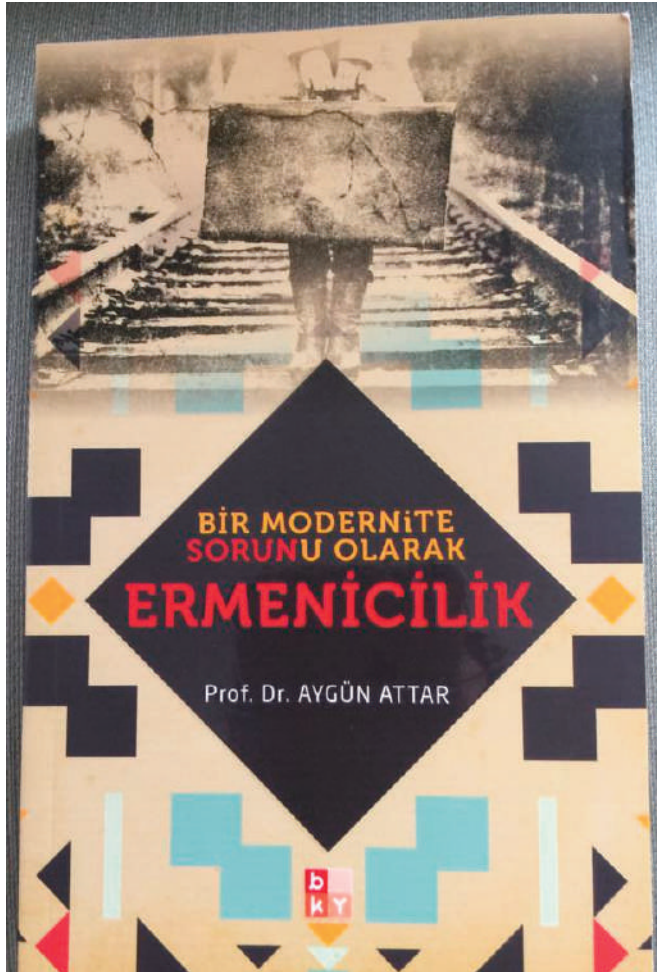
Akademik hayatımın büyük bir kısmını harcadığım çalışmalarımın oluştuğu bu eseri parçalanmış minik vücudu gözle-rimin önünden hiç gitmeyen minik Zehra Guliyeva nezdinde Hocalı Soykırımında hayatını kaybeden 83 çocukla birlikte terör kurbanı olan masum bebeklere ve tam yüz yıl önce 31 Mart 1918 tarihinde Bakü'de Ermeni teröristlerce çivilenerek katle-dildiği belgelenen 57 kadına ithaf ediyorum...

“Bir Modernite Sorunu Olarak Ermenici-lik”

Kitabına Ankara Kitap Fuarı'nda Yoğun ilgi

15 – 24 Şubat 2019 tarihleri arasında düzenlenen 13. An-kara Kitap Fuarı'nda Ankaralı okuyucularla buluşan “Bir Mo-dernite Sorunu Olarak Ermenicilik”e ilgi yoğunlu. Fuarın ilk gününde Attar'ın kitabını imzaladığı Akçağ Yayınları standına öğrenciler akın ederken sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve milletvekilleri de büyük ilgi gösterdi. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçisi Hazar İbrahim de Aygün Attar'ın imza gününe katılarak destek verdi.

Somut belgelere dayanan objektif bir akademik çalışma olan “Bir Modernite Sorunu Olarak Ermenicilik” kitabı İngilizce “A Problem of Modernity: Armenianism” ismiyle de okuyucu-larla buluştu. Kitap, İngilizcenin yanı sıra kısa süre içerisinde birçok dilde de yayınlanacak.

FORMULA 1 Rüzgarlar Şehri Bakü'den Rüzgar Gibi Geçti!

Rüzgarlar şehri olarak Bakü'de düzenlenen Formula 1 Azerbaycan Grand Prix'de yine sürücüler yine rüzgar gibi geçti. Sezonunun dördüncü yarışını mükemmel bir performansın sonucundan Mercedes pilotu Valtteri Bottas kazandı.

Azerbaycan'da her sene büyük bir heyecanla takip edilen ve Bakü'nün güzelliklerinin dünyaya aktarılmasından önemli rol oynayan Formula 1 heyecanı bu sene de sürdü. Azerbaycan Grand Prix'sinin 2023'e kadar yarışma takvimindeki yerini muhafaza etmesine ilişkin anlaşma Azerbaycan'da imzalanmıştı. Azerbaycan Gençlik ve Spor Bakanı Azad Rahimov ile Formula 1 CEO'su Chase Carey imza attıkları imzalar sonucunda Bakü'nün Formula 1 heyecanına beş sene daha ev sahipliği yapması öngörülmüştü. Taraflar arasında ilk anlaşma 2014 yılında 2016'dan itibaren ilk beş yıl yarışların kesin düzenlenmesi ve akabindeki beş yıl için ise daha sonra karar verilmesini öngören toplam 10 yıllık bir anlaşma imzalanmıştı. Bu seneye kadar 3 yarışın düzenlendiği Formula 1'in dünyada meşhur pilotları Bakü'de ilk startlarını 2016'da almışlardı.

Son Yarışın Galibi Hamilton

Geçtiğimiz sene, yarışta Formula 1 Dünya Şampiyonası'nda 4. ayağı Azerbaycan Grand Prix'si oluşturmuştu. Bakü'nün sokaklarında oluşturulan 6,003 kilometrelik pistte yapılan 51 turluk yarışın galibi ise Mercedes takımının Büyük Britanyalı pilotu Lewis Hamilton olmuştu. Hamilton'u sırasıyla Ferrari pilotu Kimi Raikkonen, Force India-Mercedes'ten Sergio Perez, Ferrari'den Sebastian Vettel ve Renault'dan Carlos Sainz takip etmişti.

Formula 1 Yine Nefes Kesti!

Formula 1 Dünya Şampiyonası'nın Azerbaycan'daki yarışı bu sene rüzgarlar şehri Bakü'de nefesleri kesti. Organizasyonu, 18 bini koltuklu ve 10 bini ayakta olmak üzere toplam 28 bin biletli seyircinin takip ettiği basına yansıdı. Yarışlar için sokakları piste dönüştürülen Bakü'de bu yılda önceki yıllara benzer şekilde festival gibi bir yarış yaşandı. Hazar Denizi kıyısında, yarışın yapılacağı pistin yakınındaki Ulusal Park'ta düzenlenen çeşitli aktiviteler Formula 1'e renk verdi. Sahilde kurulan stantlarda Azerbaycan'a özgü kültürel ürünler ile el sanatları Bakü'ye gelen turistlere tanıtıldı ve F1 tutkunlarına çeşitli yiyecekler sunuldu.